Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 179 (6. 668) ◉ 1988 йил 6 август, шанба ◉ Баҳоси 3 тийин

МАРКАЗИЙ ГАЗЕТАЛАР САҲИФАЛАРИДА

⊙ «Правда» газетасида «Қишлоқ мамлакатни боқа оладими!» сарлавҳаси остида Ленин номли колхоз, Новомосковский агросаноат бирлашмаси, Бутунроссия колхозлар советининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ВАСХНИЛ мухбир аъзоси Василий Александрович Стародубцев билан суҳбат эълон қилинган.

⊙ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Е. К. Лигачев кеча Горький область партия ташкилоти активи билан учрашди. Учрашув ҳақидаги ҳисобот бугун «Правда» газетасида «Пайсалга солмай ишга киришайлик» сарлавҳаси остида берилган.

⊙ Газетанинг тўртинчи саҳифасида берилган «Қутида нима бор!» сарлавҳали мақолада сабабсиз давлат сири сақланаётган нарсалар ҳақида фикр юритилади.

⊙ «Известия» газетасининг учинчи саҳифасида Андрей Платоновнинг трилогияси нашр этилиши муносабати билан «Барча замонлар учун замондош» сарлавҳали мақола берилган.

⊙ «Известия» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Станислав Кондрашовнинг «Таассуротлар ва ўйлар» рубрикали «Хитой денгизида» мақоласида биз бир-биримиздан нималарни ўрганишимиз мумкинлиги ҳақида фикр юритилади.

⊙ Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, чет эллардан олинган телеграммалар эълон қилинган.

Сўнгги соатда

⊙ НЬЮ-ЙОРК. Қўшма Штатларда тинчлик тарафдорлари чиқишларининг уч кунлик умуммиллий кампанияси бошланди. Бу кампания Хиросима бомбардимон қилинганлигининг 43 йиллиги ва ҳавода, космик фазода ва сув остида ядро қуролини синашни тақиқлаш тўғрисида шартнома Москвада имзоланганининг 25 йиллигига мўлжаллаб ўтказилмоқда. Американинг врачлар социал жиҳатдан жавобгардирлар деган нуфузли жамоат ташкилоти бу кампанияни ўтказишнинг ташаббускори бўлди. АҚШнинг турли жойларида митинглар, «тинчлик вахталари», илмий конференциялар ва семинарлар, урушга қарши бошқа тадбирлар бўлиб ўтади, уларнинг мақсади атом қуролини қўлланишнинг ўнглаб бўлмайдиган оқибатлари ҳақида америкаликларни тўла хабардор қилишдан иборат.

⊙ ВАШИНГТОН. Оқ уйнинг расмий вакили Марлин Фицуотер АҚШ конгресси сенатидаги демократик кўпчиликнинг раҳбарлари контрасларга ёрдам бериш борасида ишлаб чиққан таклиф шу ҳолатда маъмурият учун мақбул эмас, деди. «Инсонпарварлик мақсадидаги ёрдам жуда чеклаб қўйилган, у жуда тор маънода тушунилган, реал мадад бўла олмайди», — деди у брифингда. Демократларнинг келгуси молия йилига ҳарбий мақсадларга маблағ ажратиш тўғрисидаги қонун лойиҳасига тузатиш сифатида расмий равишда ўртага қўйилиши кутилаётган бу таклифи «инсонпарварлик» ёрдами сифатида аксилинқилобчи тўдаларга 27 миллион доллар ва ҳарбий ёрдам сифатида 16,3 миллион доллар ажратишни кўзда тутади.

⊙ ТОКИО. Япония миллий мудофаа бошқармаси (ММБ) АҚШ билан биргаликда энг замонавий қурол-яроғларнинг хилма-хил турларини яратишда иштирок этишга тайёр эканлигини билдирди. Бу таклифни, деб ёзади «Асахи» газетаси, шу йилнинг июнь ойида Япония қуролли кучлари учун янги туркумдаги қирувчи самолётлар яратишнинг биргаликда тузилган лойиҳасини амалга ошириш деталларини келишиб олиш мақсадларида ўтказилган Япон-Америка маслаҳатлашуви чоғида; ММБ вакили билдирган эди. Жумладан, Япония томони янада илғор технология негизида танкка қарши, ракетага қарши ва сув ости кемасига қарши энг янги системаларни яратишга қўшилишдан манфаатдорлигини изҳор қилди.

XIX

Қурувчилар ғайрати

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг 159-трестига қарашли 8-қурилиш бошқармасининг В. Рассказов бошчилик қилаётган бригадаси аъзолари ўзаро социалистик мусобақада ғолиблик қилишмоқда.

— Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси қарорларидан руҳланган коллективимиз графикдан икки ҳафта ўзиб ишламоқда, — дейди бригада бошлиғи бизга. — Июль ойи планини ошириб адо этдик.

Бригадада 50 киши меҳнат қилади. Уларнинг ҳаммаси турдош касбларни ўзлаштириб олишган. Коллективнинг хўжалик методи асосида ишлаши кунлик нормани ортиғи билан бажариш имконини беряпти. Бригаданинг В. Шувсуров, К. Мирдадаев, В. Хе сингари, илғорлари эса смена топшириқларини бир ярим, икки ҳисса ошириб адо этишмоқда.

Шу кунларда коллектив Оҳангарон шоссесида 1250 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси қурилишида самарали меҳнат қилмоқда. Бино янги ўқув мавсумида ўқувчиларни ўз қучоғига қабул қилади.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Эртага — Темирйўлчилар куни

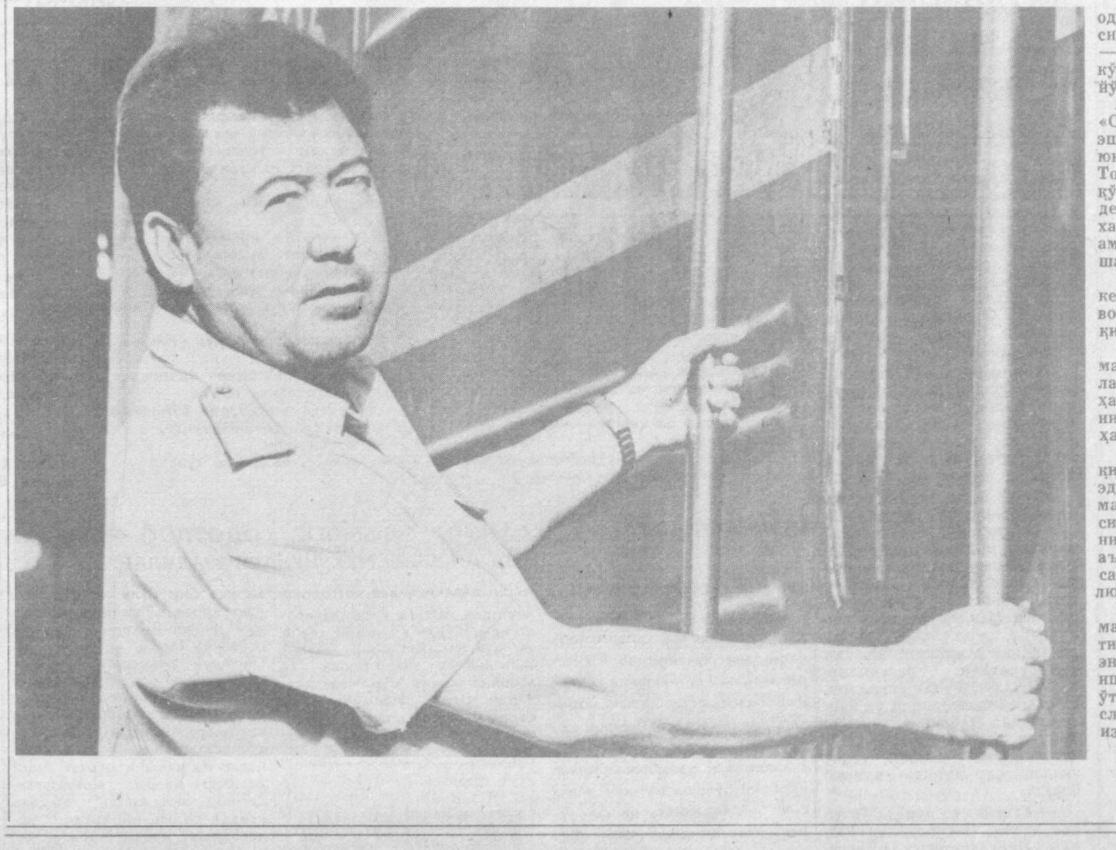

Оқ йўл

— Халқимизнинг узоқ сафар олдидан оқ йўл тилаш одати қандай яхши! — дейишади Тошкент тепловоз депоси машинистлари билан суҳбатлашиб қолгудек бўлсангиз. — Шу оддийгина икки оғиз сўз кўнглингизни шунчалик кўтарадики, руҳингизни енгил қилади, «сафар»га, яъни йўлга чиққанингизда ўзингизни қушдек ҳис этасиз.

Абдуназар Сатторов 1961 йилдан бери қанчадан-қанча «Оқ йўл!», «Йўлингиз бехатар бўлсин!» деган сўзларни эшитди. Унинг зиммасига масъулиятли топшириқларни юклашди. Ҳаммасига ҳозиру нозир турди. Йўловчиларни Тошкентдан мамлакатимизнинг турли шаҳарларига элтиб қўйиш дейсизми, муҳим халқ хўжалик юкларини ташиш дейсизми — бунда машинистлар учун мезон битта: тез, хавф-хатарсиз, иқтисод ва тежамкорлик режимига қатъий амал қилган ҳолда бу вазифани бекаму-кўст адо этиш шарт!

Деподa машинистлик қила бошлаганига ўн йил тўлган кезларда Абдуназар ҳаётида энг қувончли ва ҳаяжонли воқеа юз берди. У Коммунистик партия сафига қабул қилинди.

Агар авваллари у «эл қатори» ишлаб юрган бўлса, энди масъулияти ўн чандон ошди. Уни қийин ва оғир участкаларга юборадиган бўлишди. Қандай топшириқ бўлмасин, ҳаммасини бажаришга ҳалол ва виждонан ёндошди. Шунинг учун бўлса керак, коммунист А.Сатторовнинг саъй-ҳаракати, ғайрат ва шижоати эл оғзига тушди.

Мана, ўн беш йил бўлдики, Абдуназар инструкторлик қиляпти. Бир пайтлар ўзи «инструкциялар»га муҳтож эди — шунинг учун ўқишга кирган эди. Эндиликда уни машинистлар ўз устози, меҳрибон маслаҳатчиси, мураббийси деб биладилар. Ҳозир у корхона партия ташкилотининг маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссияси аъзоси сифатида коллектив иши учун фидойилик кўрсатяпти, Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси Резолюцияларини амалга ошириш йўлида жонбозлик қиляпти.

Ҳар йили у инструктор сифатида ўттиз-қирқ нафар машинистга касб сирларини ўргатяпти, уларга «оқ йўл» тилаяпти. Ҳа, бир вақтлар унга «оқ йўл» тилашган эди, энди эса у ёшларни катта ҳаёт йўлига тайёрлашдек эзгу ишга ўз муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, ҳозир ўғли Нурмуҳаммад ҳам шу ерда слесарлик касбининг сир-асрорларини ўрганяпти, ота изидан боряпти.

Ҳ.ИКРОМОВ.

⊙ СУРАТДА: Абдуназар Сатторов.

Т.Каримов фотоси.

Янги трактор

«СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси конвейеридан янги маркали агрегат туширилди, у «Т100ХII» маркали агрегатдир.

Янги тракторнинг двигатели қуввати оширилган, кабинаси такомиллашган бўлиб, ҳайдовчи учун жуда қулай.

Янги трактор дала шароитида «имтиҳон»дан ўтди...

Коллектив ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида бундай машиналардан кўплаб ишлаб чиқаришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди.

Пўлат излар пайванди

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР йўли бошқармасининг Собир Раҳимов районидаги 408-рельс-пайвандлаш поездининг коллективи биринчи ярим йилликда бажарган юмуш баракали бўлди.

Йил бошидан буён бошқарманинг турли шаҳарлардаги бўлимларига юзлаб километр пўлат излар тайёрлаб юборилди. Чоржўй, Душанба, Ховост, Ашхобод, Фарғона, Андижон темир йўллари учун буюртмалар вақтида адо этиб борилди.

Корхонанинг Ю. Пискунов, П. Горшков, С. Газизова, В. А. Абдиев, Ю. Цвентух каби азамат ишчилари ишлаб чиқаришда маҳсулот сифати ва иш маданиятини тобора оширмоқдалар. Бунинг учун биринчи навбатда янги техника ва технология қўл келмоқда. Яқинда ишга туширилган янги технологик линия корхона мутахассислари изланиши самарасидир. Бу линияда ҳар куни 20 талаб рельс кавшарлаб яхлитланмоқда.

Кичкинтойларга совға

ШАҲРИМИЗНИНГ Павлов ва Жуковский кўчалари кесишган жойда 320 ўринли болалар боғчаси қад кўтармоқда.

Объектни «Главташкентстрой»нинг 159-трестига қарашли 8-қурилиш бошқармасининг Ж. Хусанхўжаев бошлиқ бригадаси аъзолари бунёд этишмоқда.

25 кишидан ташкил топган бригада бошқармада биринчилардан бўлиб коллектив пудрати асосида ишлашга ўтган эди. Янги метод асосида ишлаш ўз самарасини берди. Қурилиш сифати яхшиланиб, меҳнат унумдорлиги сезиларли даражада ошди. Коллективнинг ҳар бир аъзоси кунлик нормасини 15 — 20 процент ошириб адо этяпти.

Графикдан 15 кун ўзиб ишлаётган бригада аъзолари боғчани муддатидан бир ой илгари фойдаланишга топширишга аҳд қилишган. «Бу бизнинг анъанавий байрамимиз — Қурувчилар кунига муносиб совғамиз бўлади» дейишмоқда бунёдкорлар.

Акс садо

«Ҳамза номидаги театр қаерда бўлиши керак?»

«Тошкент оқшоми», 1988 йил 22 июль

МЕН бутун онгли ҳаётимни театр санъатига бағишлаганлигим кўпчиликка маълум бўлса керак деб ўйлайман. Шунинг учун «Театр шаҳарнинг қаерида бўлиши керак?» деган саволга ўз мулоҳазаларимни билдирмоқчиман.

Аввало шуни айтиш керакки, театр бу халқ кўзгуси. Ўзбек халқи бор экан албатта унинг тили ва театри ҳам яшайверади. Бунга шак келтирган кишининг фикри тўмтоқ, ақли ноқисдир. Шунинг учун театр ўз томошабинига яқин, томошабини театрига дилдан боғлиқ бўлиши керак.

Мисол учун мен кўп йиллар Ҳамза театрининг эски биноси, ҳозирги «Ёш гвардия» театрида ишлаганман. У вақтлар театр атрофи аҳоли зич жойлашган Эски шаҳар маркази эди. Томошабинлар кечки пайт тунни елкага ташлаб, оиласи билан чиқиб янги спектаклларни бир неча мароталаб кўришарди. Томошабинлар актёрларнинг бўш вақтларини пойлаб ёнгинасида жойлашган чойхонада суҳбатлашишарди, шахмат суришарди, маслаҳатлашишарди, актёрлардан жамиятимизнинг илғор кишилари сифатида йўл-йўриқлар сўрашарди. Бир сўз билан айтганда, актёр билан томошабин ўртасида бегонасираш девори йўқ эди.

Энди шаҳар қиёфаси ўзгарди. Бош план асосида қайта қурилди. Натижада халқ кўзгуси театр ҳам расмий идораларга ўхшаб жиддийроқ ва ҳўмрайганроқ бўлиб қолди. Кўпчилик театр мухлислари театрдан олислаб, чекка массивларга кўчиб кетдилар. Улар билан фақат «зангори экран» ва эфир орқали учрашадиган бўлиб қолдик. Чунки спектаклдан сўнг транспорт воситалари: трамвай, троллейбус, автобуслар сийракланиб, узоқ кутиб қолиниши кўп қийинчиликларни туғдиради. Бир марта қизиқиб келган одам, иккинчи маротаба «Қўй-е, менга нима азоб» деб оёқ тортиб кетади. Шундай ҳам бўлмоқда.

Ўзим шаҳар марказида тураман. Очиғини айтай, қўни-қўшниларим менинг театримда кам кўринишади. Чунки бир қадам олислиги бор. Улар кўпроқ Горький номидаги рус драма театрига боришади. Бир томондан яқин, кечқурун сайр қилиб яёв келишади. Ҳамза театрида спектакль радионаушник орқали рус тилига таржима қилинишини кўпчилик билмаса керак.

Нима учун Москва театрларида томошабин муаммоси йўқ? Чунки уларда транспорт воситалари яхши йўлга қўйилган, асосий театрлар шаҳар марказида ва битта рус тилида спектакль қўйишади. Шунинг учун томошабин бўлинмайди. Менинг тахминимча Тошкентда 30 процентча аҳоли ўзбек тилида спектакль кўрса керак. Шунинг ўзи ҳар бир томошабинни қадрлаш кераклигини кўрсатади. Уни театрдан узоқлаштирмаслик учун яхши репертуар, юксак маҳорат, шу билан бирга уйга қайтишини таъминловчи қулай транспорт воситалари ҳам зарур.

Театрнинг репертуари ва актёрлар маҳорати бу театр коллективининг кучи билан ҳал бўладиган масала. Лекин транспорт муаммоси бу шаҳар раҳбарларига боғлиқ.

Шунинг учун ҳозир янги бинога жой танлашда шошма-шошарликка йўл қўймаслик керак. Менинг мушоҳадам бўйича Абай кўчасидан жой белгиланиши менга ҳам маъқул. Чунки, «Пахтакор» метростанциясининг атрофи шаҳарнинг маданий марказларидан бири. Бир томондан телемарказ. Рус ТЮЗи, адабиёт музейи, Санъат саройи, «Пахтакор» стадиони ва ҳоказо. Шу ерда Ҳамза театрининг қад кўтариши ўринлидир. Энг муҳими — томошабинларга қулайлиги шундаки, метростанцияси, автобус, троллейбус ва трамвай бекатлари яқин.

Транспорт театр ва томошабин муаммосини ҳал қилувчи воситалардан бири деб биламан. Бу муҳим масалани эътибордан четда қолдирмаслик лозим!

Сора ЭШОНТЎРАЕВА,
СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати.

* * *

МАЪЛУМКИ, ҳамма даврда ҳам театр томошабин билан тирик бўлган. Бундан кейин ҳам шундай бўлиши шак-шубҳасиздир. Акс ҳолда театр биноси қуруқ дабдабали савлат бўлиб қолаверади. Ҳеч ким қуруқ савлат учун миллионлаб давлат мулкини сарфламоқчи эмас, албатта.

Гап Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театри Тошкент шаҳрининг қайси ерида қурилиши керак деган фикр устида кетмоқда.

Ҳамза театрининг бўлажак биноси Абай кўчасида бўлишини истаймиз. Нега деганда, томошабинлар оқимини кўпайтириш учун юксак репертуар билан биргаликда транспорт қулайликлари ҳам бўлиши шарт. Очиғини айтганда Ҳамза театрининг асл томошабинлари Октябрь, Бешқайрағоч, Қорақамиш, Юнусобод, Янгиобод, Қўйлиқ, Чилонзор массивларида яшайди. Уларнинг марказ билан оралиғи 10—15 километрни ташкил қилади.

Уларни спектаклдан сўнг уйларига етиб олиш муаммоси шаҳарнинг ишончли транспортларисиз ҳеч қачон ҳал бўлмайди. Шу жиҳатдан Абай кўчасидан ажратилган жойни кўпчилик маъқул деб топганлиги бежиз эмас. Чунки келажакда спектаклдан сўнг томошабинлар «Пахтакор» метро станциясидан шаҳарнинг тўрт томонига қийналмай бемалол кетишлари мумкин. Бундан ташқари шаҳарнинг кўп массивларига борадиган автобусларнинг охирги бекатлари ҳам шу ерга жойлашган. Бу ҳам театр билан томошабинлар ўртасидаги қон томирлардан биридир.

Мақолада, бу ерда театр қурилса ер ости йўли қурилиш муаммосини рўкач қилишаяпти. Бу фикр мантиқ жиҳатдан ўта асоссиздир. Чунки ҳозирча икки миллион, кейинчалик беш—ўн миллионлик аҳоли яшайдиган шаҳар бўлишлиги сир эмас, шу билан бир қаторда транспорт воситалари ҳам кўпайиши табиийдир. Шунинг учун вақти-соати билан театр биноси қурилсаям, қурилмасаям ер ости йўли албатта қурилади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги раҳбарлари иштирокида ўтган мажлисда, Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрининг коллективи янги биномиз Абай кўчасидан ажратилган жойда қурилиши ҳақида қарор чиқарган. Бу қарорни қўллаб-қувватлаймиз.

Ҳаким ОДИЛОВ,
Ҳамза номидаги театр директорининг ўринбосари.
Ҳайдар МУҲАММАД,
театр адабий бўлимининг мудири, шоир ва драматург.

* * *

БИЗ Ўзбекистоннинг фахри бўлган Ҳамза театрининг янги биноси гўзал Тошкентнинг Хадра майдонида қурилиши керак, (схемада биринчи жой) деган фикр тарафдоримиз.

Нега?

1. Хадра ва Ҳамза театри бугунги кунда уйқаш бўлиб кетган. Бир-биридан ажралмас атамалар. Севимли театримизни бу тарихий майдондан, азиз майдонимизни театрдан ажратиб ташлаш катта гуноҳ.
2. Одамлар унинг икки жойига кўниккан. Театр биноси авваладан (ҳозирги «Ёш гвардия» театри биносида) Хадра атрофида бўлган.
3. Хадра транспортга энг қулай жой. Автобус, трамвай, троллейбус, метро («Пахтакор», «Ғафур Ғулом», «Чорсу») қатнови қулай йўлга қўйилган.
4. Хадра ва Халқлар дўстлиги саройи ўзаро санъат ансамблини ташкил этади. Рассомлик билим юрти, пионерлар саройи, Халқлар дўстлиги саройи, Ҳамза театри бу жойга узукка қўйилган кўздек мос тушади.
5. Ҳамза театри А.М.Горький номидаги рус драма театридек энг гавжум жойда маҳобат билан туриши керак.
6. Театрнинг асосий томошабинлари — ўзбеклар — Хадрани севадилар, унга яқин жойда яшайдилар.
7. Иккинчи, учинчи жойлар марказдан узоқ. Ниҳоятда камкўрим. Ушбу таклифларимизни шаҳримизнинг ҳурматли меъморлари инобатга олишларини ва жамоатчилик фикрига қараб иш тутишларини илтимос қиламиз: ижодкор ёшлар номидан

О.ҚИДИРБОЕВА,
Д.ИКРОМОВА,
О.ЗАРИПОВА,
Д.СУЛТОНОВА.
Жами 381 имзо.

Бизга мактуб йўллабсиз

Оқшомхон истаклари

Газета саҳифаларини биргаликда тайёрлаймиз

№ 5 (15)

⊙ «Тошкент оқшоми» газета редакциясига шу кунларда келаётган хатларнинг оқими янада кўпайди. Аксарият хатлар КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган июль Пленуми қабул қилган қарорлар меҳнат аҳлини ғоят тўлқинлантираётганлигига бағишланган. Бу мактубларнинг муаллифлари қайта қуриш ва жадаллаштириш борасида олиб бораётган ишлари, жойлардаги мавжуд муаммолар ва уларни ҳал этиш йўллари тўғрисидаги ўзларининг конкрет фикр ва мулоҳазаларини изҳор қилганлар. Бундай дил изҳори баён этилган кўпгина мактублар кечаги «Ишончли мулоқот» рубрикаси остида эълон қилинди. «Оқшом» газетасининг бугун қўлингизга бориб теккан ушбу сонидаги материалларнинг ҳаммаси сиз, азиз газетхонларнинг бизга йўллаган таклифларингиз, мактубларингиз асосида тайёрланди.

⊙ Маълумки, одамларнинг ҳозирги пайтда теварак-атрофда бўлаётган воқеаларга муносабати жиддий ўзгарган. Улар газета саҳифаларида берилаётган мақолалар юзасидан ўзларининг конкрет фикрлари, амалий таклифлари билан актив қатнашмоқдалар. «Тошкент оқшоми»нинг шу йил 22 июль сонида «Ҳамза номидаги театр қаерда бўлиши керак?» сарлавҳаси остида берилган материалда анъаналарга бой бўлган ана шу ўзбек Давлат академик драма театрининг янги биноси қаерда қурилиши мақсадга мувофиқлиги сўралиб, газетхонларга мурожаат қилинган эди. Редакцияга шу мақола юзасидан жуда кўплаб хатлар келмоқда. Шундай мактублардан бир нечтасини бугун мухлисларимиз эътиборига ҳавола этмоқдамиз.

⊙ Бутуниттифоқ XIX партия конференциясида ҳозирги давр кишисининг камолоти ҳақида кўп гаплар бўлди. Редакцияга келган аксарият мактубларда инсон камолоти билан боғлиқ масалалар хусусида мақола беришимиз илтимос қилинади. Газетхонларнинг ана шу истакларини инобатга олиб, фалсафа фанлари доктори Ҳайдар Алиқулов билан бўлган суҳбатни газетанинг иккинчи саҳифасида ёритдик.

⊙ Бир группа оқшомхонларимиздан Д. Қориева, С. Рамазонов, Х. Пўлатоваларнинг илтимосларига биноан газетанинг иккинчи саҳифасида «Халқ мақоллари», фан ва техника янгиликларига оид қизиқарли маълумотлар, турли қитъаларда яшовчи одамларнинг одат ва анъаналари ҳақида ҳикоя қилувчи ранг-баранг материалларни ҳам эълон қилмоқдамиз.

⊙ «Ишончли мулоқот»га телефон қилган ҳамшаҳарларимиздан Р. Эргашев, Б. Сафоев, Ш. Каримқуловалар «Оқшом» саҳифасида «Бир асар тарихи» рубрикаси остида берилаётган материалларни қизиқиш билан ўқиётганликларини айтиб, газетанинг навбатдаги сонларидан бирида Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Неъмат Қўзибоев билан учрашув уюштиришни илтимос қилишган эди. Газета мухбирининг ана шу таниқли рассом билан учрашув чоғида ёзиб олган суҳбати «Оқшом»нинг учинчи саҳифасидан ўрин олган.

⊙ «Оқшом» мухлисларидан бир группаси газета саҳифасида «Турмуш чорраҳаларида» рубрикаси остида ёритилаётган мақолалар уларга манзур бўлаётганлигини изҳор этишган. СССР Журналистлар союзининг аъзоси Ислом Усмоновнинг «Хотини ёқмай қолди...» сарлавҳали мақоласида арзимаган гап туфайли оилада эр-хотин ўртасида юз берадиган нохушликлар ҳақида сўз боради.

⊙ Кўпгина газетхонларнинг илтимосларини инобатга олиб, мухбирларимиз томонидан тайёрланган турфа олам ажойиботларини, шеърият мухлисларига бағишланган «Дунё тебранади», «Хаёл», «Дилрабо» сарлавҳаси остидаги шеърларни, рассом хандаларини ва бошқа материалларни ҳам уларнинг диққатига ҳавола этмоқдамиз.

⊙ Азиз мухлислар! Газета саҳифаларида яна қандай мавзуларда мақолалар ўқиш истагидасиз? Шулар ҳақида бизга албатта ёзиб юборинг.

Прокат салони

Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида шаҳримизда қўшимча тадбирлар кўрилмоқда. Генерал Петров кўчасида ташкил топган махсус прокат салонида бўлган киши ўзини нафосат оламига кириб қолгандек ҳис этади. Ҳақиқатан ҳам бу ерда ишлаб турган тўрт бўлимнинг барчаси дил билан жиҳозланиб, кишида эстетик кайфият уйғотади.

Салонда «Лирика» кооперативи ҳам ишлаб турибди. Шу кооператив орқали ёқимли музикалар ёзилган касеталарни харид қилиш мумкин.

Прокат салонида диспетчерлик хизмати ҳам йўлга қўйилди.

32-55-35
33-57-02.

«Ишончли мулоқот»

ҲУРМАТЛИ ОҚШОМХОНЛАР!

«Тошкент оқшоми» газетаси редакцияси қошида ташкил этилган «ИШОНЧЛИ МУЛОҚОТ»нинг телефон орқали навбатдаги учрашуви **8 август, душанба куни соат 10 дан 12 гача, сўнг соат 14 дан 16 гача бўлади.**

«ИШОНЧЛИ МУЛОҚОТ» суҳбатида **8 август, душанба куни «Тошкент оқшоми» газетасининг ходими Фарруҳ Раҳимов** навбатчилик қилади.

XIX

Партия конференцияси қарорлари—ҳаётга!

КАМОЛОТ САРИ

Ленинча анъаналар руҳида ўтган Бутуниттифоқ XIX партия конференциясида илгари сурилган ғоялар ва у қабул қилган қарорлар ҳар биримизнинг, мамлакатимизнинг тақдири учун ниҳоятда аҳамиятли бўлиб, қайта қуриш ва жадаллаштиришни рўёбга чиқаришда қудратли куч — омил бўлиб хизмат қилади.

Меҳнат аҳлининг ҳар бир ишга ижодий ёндошуви, омилкорлик, қобилияти ва ташаббуси, фаоллик, эртанги кун ташвишлари билан яшаш, янгиликларни қўрқмай жорий қилиш, ўзаро муносабатларни янада шакллантириш, дўстлик-ҳамкорлик, буларнинг ҳаммаси мамлакат экономикасини ривожлантириш, КПСС XXVII съезди белгилаб берган вазифаларни бажаришда энг муҳим омиллардан эканлиги ҳам ўрток Михаил Сергеевич Горбачевнинг конференцияда қилган докладида ва делегатларнинг нутқларида алоҳида таъкидланди.

Демак, ҳаётимизнинг ҳамма жабҳасида қайта қуриш ва жадаллаштириш учун кураш олиб борар эканмиз, жамият тараққиётидаги энг буюк куч — ҳар бир шахснинг таълим-тарбияси, хулқи-атвори, сиҳат-саломатлиги, дунёқарашини шакллантириш, шунингдек ёш авлоднинг камол топиши йўлида изчил меҳнат қилишимиз ва ғамхўрлик кўрсатишимиз керак. Шундай экан, оилада, ўқув юртларида меҳнат коллективларида ҳар жиҳатдан етук, ҳам ақлли, ҳам жисмонан баркамол кишиларни тарбиялаш борасидаги ишларимизни ҳам янгилашимиз, самарали, таъсирчан услублардан фойдаланишимиз мақсадга мувофиқдир.

Шу кунларда ҳамма жойда кишилар ана шу ҳақда фикр ва мулоҳазаларини баён этмоқдалар.

— Ҳаётимизда жуда кўп муаммолар борки, — дейди тошкентлик Мирислом Миржалолов, — уларни ҳал этишда адолат юзасидан халқнинг, турли табақадаги кишиларнинг кўнглидаги гапларини билиб, уларни ўрганиб иш юритилса яхши натижалар беради. Эркин, ошкора, янгича фикрлаш ҳозирги куннинг талабидир. Қайта қуриш даврида ҳамма ўз фикрини айтса, камчиликларни самимийлик билан кўрсатса, уларни бартараф этишга кўмаклашса, айни муддао бўлур эди.

— Янгилик тарафдориман, — дейди пенсионер Ойша Юсуфжонова, — эскилик иллатларининг кимга кераги бор, ҳозир ҳамма янгичасига ишлаш, фикрлашга ўтган вақтда тўй ва бошқа маросимларимиздаги ортиқча харажатларга, борди-келдига чек қўйишимиз керак. Бешик тўйи, келин чорлаш, қуда чақиришлар, қалин тўлаш каби ҳаракатлар жуда ҳам ортиқчадир. Бунинг ўрнига таълим-тарбия жиҳатдан ибратли ва фойдали бўлган замонавий анъаналарни кўпроқ жорий қилишимиз лозим.

Ана шу фикрлардан келиб чиқиб фалсафа фанлари доктори Ҳайдар Алиқулов билан суҳбатлашдик.

— Ҳайдар Алиқулович, Бутуниттифоқ XIX партия конференциясида бошқа масалалар қатори инсон омили — ҳозирги давр кишисининг камолоти ҳақида ҳам кўп гаплар бўлди. Ана шу фикрлар билан ўртоқлашсангиз.

— Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, конференциянинг пировард мақсади совет кишиларининг турмушини тубдан яхшилашга, жамиятда социал адолат ўрнатишга, кишиларнинг тафаккурини қайта қуришга, уларни ҳалол, меҳнатсевар, ташаббускор, билимдон, жонкуяр қилиб тарбиялашга қаратилган. Ўртоқ М. С. Горбачев таъкидлаганидек, «Демократия кўпроқ, социализм кўпроқ бўлиши, меҳнаткаш инсоннинг яхшироқ яшаши, мамлакатнинг улуғворлиги ва бахт-саодати—бизнинг мақсадларимиздир». Хуллас олганда, партиянинг, бутун совет халқининг асосий мақсади ҳақиқий инсонпарварликка, социал адолатга, юксак маданият ва ахлоққа асосланган социалистик тузумни барпо этишдир.

— Конференцияда кишиларни маънавий ва ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш тўғрисида илгари сурилган фикрлар ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Конференция материаллари билан танишар эканмиз, унда биз юксак маданиятли ва беками-кўст шахсни тарбиялаш масаласига бағишланган фикрларни учратамиз. Маълумки, турғунлик давридаги салбий иллатлар — бюрократизм, догматизм, қуруқ сафсатабозлик, лаганбардорлик, порахўрлик, дабдабабозлик, фирибгарлик каби қусурлар алданган кишиларнинг, айниқса ёшларнинг хулқий тарбиясига катта путур етказди. Иш шу даражага бориб етдики, маънавий ва ахлоқий тарбияга бағишланган гаплар, лекциялар ёшларни мутлақо қизиқтирмай қўйди. Зероки, бу борада назария билан амалиёт ёки сўз билан иш бирлиги бузилган эди. Қайта қуриш жараёнида мана шу номутаносибликка аста-секин барҳам бериш ҳақида қимматли фикрлар билдирилмоқда. Кишиларни ахлоқий тарбиялашда ўтмишнинг бой маънавий меросидан фойдаланиш лозимлиги партия анжуманида алоҳида таъкидланди. Ўз-ўзидан равшанки, ўтмишда қўлга киритилган бой маданий меросдан, қадриятларидан танқидий равишда фойдаланмасдан, урф-одат ва илғор анъаналарни ўзлаштирмасдан юксак камолотга эришиш қийин. Булардан ташқари, конференцияда кишилар орасида ҳамон учраб турадиган истеъмолчилик кайфиятига, маданий қолоқлик ва ахлоқсизликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши аёвсиз кураш олиб бориш зарурлиги уқтирилди.

— Конференцияда ҳамманинг диққат марказида турган масалалардан бири бу — миллатлараро муносабатларни ривожлантириш, кишиларни интернационал руҳда тарбиялаш масаласи ҳам бўлди.

— Тўғри. Бу масала партия ва ҳукуматимизнинг доимо эътиборида бўлиб келди. Гарчи етмиш йил давомида миллатлараро муносабатларни мустаҳкамлашда катта ишлар қилинган бўлса-да, бу борада сўнгги йилларда қатор нуқсон ва камчиликлар намоён бўлди. Конференцияда сўзга чиққан ўртоқлар совет халқлари ўртасидаги дўстликни кўз қорачиғидек асраш лозимлигини, миллатчилик ва миллий маҳдудликнинг ҳар қандай кўринишига қарши аёвсиз кураш олиб бориш зарурлигини айтдилар. Хуллас, конференцияда айтилган фикрлардан келиб чиқадиган хулоса шуки, ҳамма миллат ва элатлар тўла тенг ҳуқуқлилик ва социал адолат асосида тараққий этиши лозим. Ҳар бир миллат бошқа миллатларнинг тили, урф-одати, маданияти, санъати, илғор анъаналаридан баҳраманд бўлиб, уларга чуқур ҳурмат билан қараши лозим.

Ўртоқ Михаил Сергеевич Горбачевнинг нутқида виждон эркинлиги тўғрисида қонун лойиҳаси тайёрланаётганлиги маълум қилинди. Бу қонун дин соҳасида ва диндорлар орасида бўлаётган ўзгаришларни ўз ичига қамраб олади. Диндорлар ҳозирги вақтда ядро уруши хавфига қарши, ер юзида тинчлик учун ҳар қачонгидан ҳам активроқ кураш олиб бормоқдалар. Улар қайта қуриш ишида фаол иштирок этиб, ҳалол меҳнат қилмоқдалар. Бу эса диндорларга чуқур ҳурмат билан қарашни, уларнинг ҳиссиётига тазйиқ ўтказмасликни тақозо этади. Лекин, иккинчи томондан, бу ҳол меҳнаткашлар орасида атеистик пропагандa олиб боришни бўшаштиришни асло билдирмайди. Бу тўғрида ўртоқ М. С. Горбачевнинг докладида «Биз номатериалистик, ноилмий дунёқараш бўлмиш диний дунёқарашга ўз муносабатимизни яширмаймиз» деб аниқ айтилган.

Конференция материалларида ҳам таъкидланганидек, шуни яхши тушуниб олиш керакки, бизнинг мамлакатимизда диндорларга қарши кураш олиб борилмайди, уларнинг иззат-нафсига тегилмайди, барча совет гражданлари сингари уларнинг ҳуқуқлари ҳимоя қилинади. Атеистик пропаганданинг асосий мақсади дин ва унинг сарқитларини бартараф қилишга, жамиятга хилоф томонларини очиб ташлашга, меҳнаткашлар онгига илмий материалистик дунёқарашни сингдиришга қаратилгандир. Шундай экан, биз атеистик тарбия билан муттасил шуғулланишимиз, бу ишни чуқур илмий асосга қўйишимиз, унинг самарадорлиги ва ҳужумкорлигини ошириб боришимиз лозим.

Суҳбатни Ҳ. АЛИҚУЛОВ ва И. ҒОЗИЕВ ёзиб олдилар.

Тошкент экскаватор заводи металл-конструкциялар цехида ўз ишининг усталари кўп. Сиз ушбу суратда цехнинг илғор пайвандчи-слесарларидан Иван Антошкин ва бригадир Минсагит Шогалиевларни кўриб турибсиз. Улар ҳар ойда пландаги 130 та ўрнига 140—150 тадан экскаватор кабинасини тайёрлашга эришмоқдалар.

Заводда тайёрланаётган ЭО — 311 Е—1 маркали экскаваторлар мелиорация-қурилиш ишларида жуда қўл келмоқда.

СУРАТЛАРДА: И. Антошкин ва М. Шогалиевлар; пастда жўнатишга тайёрлаб қўйилган янги экскаваторлар.

М. Нуриддинов фотоси.

Бизга мактуб йўллабсиз

«Ахборот кунлари»

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига қарашли республика илмий қишлоқ хўжалик кутубхонасида китобхонларга қулайлик туғдириш учун ҳар ойнинг охирида «Ахборот кунлари» ўтказилади. Икки кун мобайнида бу ерга ташриф буюрган китобхонлар Ватанимиз ва чет эл нашриётларида чиқарилиб, кутубхона жавонларидан жой олган қишлоқ хўжалигига оид янги илмий, техникавий ҳамда оммавий адабиётлар билан танишадилар. Кутубхонанинг ахборотлар бўлими томонидан мунтазам суратда ташкил қилиниб туриладиган бу кўргазмада ҳар сафар 350—400 номдаги янги китоблар намойиш қилинади. Улар асосан «Пахтачилик», «Тежамкорлик ва ташкилотчилик», «Ирригация ва мелиорация», «Тупроқшунослик», «Ветеринария», «Ўсимликларни ҳимоя қилиш», «Ипакчилик» сингари қишлоқ хўжалигининг 40 га яқин тармоғини ўз ичига олади.

Китобхонларга қулайлик туғдираётган «Ахборот кунлари»ни ташкил қилишда кутубхона ахборот бўлимининг мудираси Любовь Александровна Сергеевна ва бош кутубхоначи Муҳаррамхон Ҳасановаларнинг хизмати катта бўлмоқда.

Адҳам ДАМИНОВ.

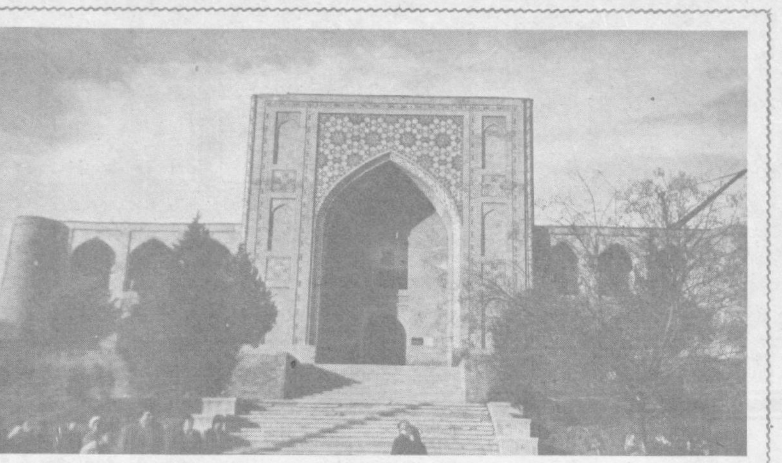

Тошкентнинг гўзал тарихий обидаларидан бири — машҳур Кўкалдош мадрасаси.

Д. Аҳмедов фотоси.

«Одамлар, мен сизларни севардим...»

Бу сўзлар чехословак халқининг ажойиб фарзанди ва миллий қаҳрамони, журналист, ёзувчи Юлиус Фучикнинг абадий нидосидир. Мана олти йилдирки, шаҳримиз марказида унинг номи билан юритиладиган кўчада Фучикнинг сўнмас ижодини тарғиб қилувчи музей ишламоқда.

Самарқанд халқ усталарининг нақшдор эшик ва ромлари билан ясалган музей ёзувчининг туғилганидан то ҳаётининг сўнгги йилларигача бўлган давр ҳақида атрофлича маълумот беради.

Музей журналистнинг ҳаётини ёритувчи тўртта залдан иборат бўлиб, дастлаб болалик йиллари маълумотларини, революцион фаолияти, «Руде право» газетасидаги чиқишлари. Плетцензее қамоқхонасидан ёзган мактублари, турли хил тилларда чиққан асарлари, ҳар хил фотосуратлар, рассомларнинг Юлиус Фучик асарларига чизган расмларини ўз ичига олади. Музей директори Ҳамдам Олимтоев музейда қилинаётган ишлар, янги экспонатлар ҳақида гапириб берди.

—Музейимиз дунёда ўзига хос ягона. Зиёратчилар ҳам кўп. Пойтахтимизга Чехословакиядан келган ҳар бир меҳмон музейимизга кирмасдан кетмайди. Бу йил Прагада ҳам Юлиус Фучик музейи очилди. Музейимизга Юлиус Фучик билан бирга бўлган, учрашган кишиларни таклиф қилиб суҳбатлар уюштиряпмиз. Юлиус Фучик туғилган куннинг йиллиги муносабати билан ёзувчи билан бирга бўлган ва учрашган Ида Марковна Радволнина музейга таклиф этилиб, унинг суҳбатини магнит лентасига ёзиб олинди.

Мана ҳозир биз иттифоқдош республикаларнинг ҳаммасига хат йўллаб «Дор остидаги сўз» асаридан бир нусха жўнатишларини илтимос қилдик. Шу бугунги кунгача молдаван, латиш тилидаги асарларни олдик. Ҳозир яна бир изланиш кетаяпти. Юлиус Фучик уч марта Тошкентда бўлган бўлса, Садриддин Айнийнинг 50 ёшлик юбилейида сўзга чиққан. Унинг сўзига Айний ўзига тақдим этилган чопонни Фучикка кийдириб қўлини қисиб табриклагани кинога туширилган. Агар биз ана ўша фильм лентаrouteларини топсак нур устига аъло нур бўлар эди.

Юлиус Фучик «Қуёш сўнмайди, у порлайверади, одамлар унинг нурларидан баҳра олиб яшайверади» деган эди. Шу ўринда мен Юлиус Фучик жасорати, ижоди, ғоялари ҳам қуёш нури каби таралаверади дегим келади.

Зулфия ФАЙЗУЛЛАЕВА,

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг студенти.

Крупская ҳақида китоб

Коммунистик партия ва совет давлатининг атоқли арбоби, В. И. Лениннинг рафиқаси, дўсти ва сафдоши Н. К. Крупскаянинг илмий таржимаи ҳоли тўғрисидаги китоб босилиб чиқди. Китоб муаллифлари большевиклар партиясини тузиш ва мустаҳкамлашда, оммани сиёсий жиҳатдан билимдон қилишда Надежда Константиновна ўйнаган ролни ёритганлар, СССРда маданий революциянинг назарияси ва практикасига, халқ маорифига, СССРда социализм қуриш ленинча планини амалга оширишга унинг қўшган катта ҳиссасини кўрсатиб берганлар.

Кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган асарни сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди. Н. К. Крупская таржимаи ҳолининг биринчи нашри 1978 йилда чиққан эди.

Ҳикмат—бир ховуч олтин

Халқ мақоллари

⊙ Ҳақ сўз аччиқ бўлса ҳам ҳаётбахшдир.

⊙ Дўстинг юзта бўлса ҳам кам, душманнинг биттаси ҳам кўп.

⊙ Кулиб боққан душманга ишонма.

⊙ Жоҳил тўғри йўлда ҳам қоқилади.

⊙ Ўлим марддан қўрқади.

⊙ Элга жиноят қилган жазоланади.

⊙ Билим — фаннинг чўққиси.

⊙ Меҳнат беради, дангаса олади.

⊙ Меҳнат — куч-қудрат талаб қилади.

⊙ Баҳорда ғафлатда ётган, қишда совуқда қолади.

⊙ Мардлик ва матонат — мангулик.

⊙ Раҳмат эшитган яшайди, лаънатланган қақшайди.

⊙ Яхшилар эл қадри-қимматини асло унутмайди.

⊙ Бахтни черков меҳробидан излама, меҳнат, риёзат ила уни топасан.

⊙ Меҳнат нони — ширин-шакар.

⊙ Яхшилик қилган киши мақтанмайди.

⊙ Она меҳри — тошни эритади.

⊙ Айбсиз дўст излаган дўстсиз қолади.

⊙ Кийимнинг янгиси яхши, дўстнинг эскиси яхши.

⊙ Дўст — ҳаёт кўзгуси.

⊙ Ёши улуғларга ёндош, ҳаёт тажрибаларидан ибрат ол.

⊙ Яхши устанинг қўли гул.

⊙ Бир киши қудуқ қазиса, минг киши сув ичади.

⊙ Кўп ишлаган киши кун ўтганини сезмай қолади.

⊙ Инсоннинг кимлигини билмоқчи бўлсанг айтган сўзини тингла.

⊙ Аҳмоқ сўзининг бурди бўлмайди.

⊙ Ҳар қадам йўл босилганда, донолик яқинлашади.

⊙ Мевани севган дарахт гулини асрайди.

⊙ Оддий сўз билан ҳам чуқур маъно берса бўлади.

⊙ Қувиб етган илғор эмас, етаклаган илғор.

⊙ Меҳнатсиз умр — хор-зорлик.

⊙ Дўстингга отингни берсанг, эҳтиёт қил дея кўрма.

⊙ Фарзанд ўз бурчини бажарса, отасига раҳмат ёғилади.

⊙ Ҳамма вақтга боқади, вақт ҳеч кимга боқмайди.

⊙ Қуёш чиқса, юлдузлар хиралашади.

⊙ Ота-онани қадрлаган кишини фарзандлари эъзозлайди.

⊙ Яхши сўзга темир қўрғон ҳам очилади.

⊙ Дарахт илдизи билан, одам дўстлари билан қудратли.

Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани Рустам БОБОЖОН тайёрлаган.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

ТАСС, АПН ВА «ОҚШОМ» МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ЖИДДИЙ ОГОҲЛАНТИРИШ

Агар яқин орада Мексикада кашандаликка қарши пропагандани кучайтириш, сигаретларнинг сотилишини чеклаш юзасидан шошилинч чоралар кўрилмаса, 2000-йилга келиб, 340 мингдан зиёд мексикалик рак касалликларининг қурбони бўлиши мумкин. Мексика кашандаликка қарши кураш комитетининг раиси Федерико Пуэнте ана шу ҳақда огоҳлантирди. Мамлакатда медицинанинг етарли даражада ривожланмаганлиги, даволашнинг эса ниҳоятда қиммат туриши атиги 10 процент кашандаларнинг ҳаётини сақлаб қолиш имконини беради, деб таъкидлайди у.

Бу ерда балоғатга етмаган ёшларга тамаки маҳсулотларининг сотилишини ман этувчи соғлиқни муҳофаза этиш ҳақидаги қонун амал қилаётганига қарамай, аҳолининг айнан шу тоифаси ўртасида кашандалик тобора кенг оммавийлашиб бораяпти. Фақат шу йилнинг ўзида мексикаликлар, шу жумладан хотин-қизлар ва ўсмирлар 3 миллиард пачкадан зиёд сигарета сотиб олишган, деб хабар қилади мамлакат соғлиқни сақлаш министрлиги.

«УМИД» ЯНА НАМОЙИШ ЭТИЛМОҚДА

«Ачинамиз, аммо «Умид» бриллиантини томоша қилиш учун кўргазмага қўйишнинг иложи йўқ». Вашингтондаги Смитсон институти табиёт тарихи музейига кираверишда ана шундай деб ёзилган эълон бир неча кун осиғлиқ турди. Гап шундаки, вазни 44,5 каратга тенг нодир зангори бриллиант махсус сейфга қўйилган бўлиб, ҳар қанча уринишларга қарамай, у бағрини очишни истамаётганди. Музей ходимлари сейф эшигини пармалаб очиш ҳақида бош қотиришга киришган ҳам эдики, унинг эшиклари сеҳрлангандек ўз-ўзидан очилиб кетди. Нотўғри программа киритилган соат механизмли электрон қулф билан бирор кор-ҳол содир бўлгандир, деб ҳисоблашмоқда.

САВОЛЛАР, САВОЛЛАР...

Қизиқиш — иллат эмас. Ана шу иборага амал қилган ГДР почтаси справкалар хизматининг беш нафар телефончи ходими ҳар қандай саволга, ҳатто энг кутилмаган саволларга ҳам бажонидил жавоб қайтаради.

Статистика маълумотларига қараганда, республиканинг ҳар бир граждани, шу жумладан кичик ёшдаги мактаб ўқувчиларининг ўз соати бор. Айримлариники эса ҳатто бир нечтадан. Шунга қарамай «соат неча бўлди?» деган савол энг кўп берилар экан. Ўтган йили ана шу савол билан 14 миллион марта мурожаат этилибди. Шуни қўшимча қилиш керак — бу саволларга роботлар жавоб қайтаради. Автоматика бир йўла 150 кишига вақт қанча бўлганлигини маълум қилиш имконини беради.

ГДР. Ҳаракат — ёшлик ва саломатлик манбаидир. Спорт ҳар қандай ёшда ҳам фойдали. Беш йил муқаддам ана шу шиорга амал қилган республика пойтахтида истиқомат қилувчи, ёши олтмишларда ва ундан ҳам ошган бир гуруҳ эркаклар ва аёллар ташаббускорлар спорт группасини ташкил этишганди. Улар ўшандан бери мунтазам — ҳафтада бир марта Берлиннинг Вайсензее районидаги спорт залида учрашиб турадилар. Улар бу ерда қувноқ магнитофон садолари остида, тренер раҳбарлигида гимнастика машқларини бажарадилар.

АДН — ТАСС фотоси.

Франциянинг «Пьер Карден» фирмаси моделерлари ва уларнинг венгриялик тикувчи шериклари тасаввурига кўра аёл киши ҳамиша ана шундай жозибали ва сирли қиёфага эга бўлиши керак.

МТИ — ТАСС фотоси.

Регина Маркс ва унинг дугоналари зиммасига бирмунча мураккаброқ саволларга жавоб қайтаришга тўғри келади. Улар бугунги кунда кино ва театрларда қандай томошалар қўйилаётганлигини, дорихоналар ва маиший хизмат корхоналари қаерда жойлашганлигини, яқин орада об-ҳаво қандай бўлишини, спорт воқеаларини, танқис таомни қаерда истеъмол қилиш ва бир йўла ошқозон касалликларини қандай даволашни билишлари керак.

Боғбонлар ва полизкорлар дарахтларни кутилаётган совуқ ҳаводан, ўсимликларни — зарарли ҳашаротлардан муҳофаза этиш билан қизиқадилар. 787 минг киши ўз кучи билан спортлотодан ютиш умидини узган шекилли, ёрдам сўраб, справкалар хизматига мурожаат этибди. Эҳтимол, улар справка хизмати ходимлари бу борада ҳам аниқ маълумотга эга, деб ҳисоблашса керак.

ДАСТЛАБКИ НАТИЖАЛАР

Япониялик археологларни ёши тахминан 1.300 йилга тенг, деб ҳисобланаётган мозорда олиб борилган тадқиқотларнинг дастлабки натижалари ниҳоятда ҳаяжонлантирмоқда, деб хабар беради Рейтер агентлиги.

Ичида тошдан ясалган тобут бўлган мозор Япониянинг қўҳна пойтахти Нара яқинидан топилган эди. Унинг, айниқса, қимматли томони шундаки, илгари топилган мозорларга нисбатан у бус-бутун сақланган.

Олимлар ҳаво ва намлик ичидаги нарсаларга зарар етказмаслиги учун вақтинча тобутни очмасликка қарор қилишди. Ҳозирча мутахассислар техника ёрдамидагина тадқиқотларни олиб боришаяпти. Улар парма билан тобутнинг тош қопқоғида кичкинагина туйнук очиб, махсус аппаратура ёрдамида ичидаги жамики нарсаларни суратга тушириб, видеоплёнкага кинога олишди. Шундай қилиб олимлар яхши сақланган қимматбаҳо кийим парчаларини, рангига қараганда олтин тақинчоқларни кўришга муваффақ бўлдилар. Тобутнинг ичда тожга ўхшаган буюм ҳам бор.

Мутахассислар дафн этилган одам (ҳозирча қайси жинсда эканлигини аниқлаб бўлмаяпти) ўша пайтда ҳокимият тепасида турган ҳокимлардан бирининг қариндоши бўлса керак, деб ҳисоблашмоқда. Ана шу саволга жавоб тобут очилганидан кейин берилади.

Биринчи муҳаббат

(Қатра)

Тошкентга биринчи келишим. Бу шаҳарнинг осмонўпар иморатлари-ю, гўзал хиёбонларини кўриб, лол қолдим. Шаҳармисан шаҳар экан. Ўрта мактабни битириб, ўқишга кириш учун келган эмасманми, ҳужжатларимни ўзим хоҳлаган институтга топширдим. Ётоқхона беришди. Шундай қилиб имтиҳонларга тайёргарлик кўра бошладим. Бир ҳафта ўтар-ўтмасдан уйни, ота-онамни, укаларимни, айниқса, ўзим билан бирга ўқиган қиз — Лобархонни жуда-жуда соғиниб қолдим. Уйдагиларни соғинишим табиий. Нега энди Лобархонни ҳам...

Ётоқдан жой олган кунимоқ Лобархонга хат ёзгандим. Ундан жавоб хати келармикин? Яна турфа хаёл... Кечалари ухлай олмайман. Гоҳ ўнгга, гоҳ чапга ағдарилиб ётаман. Барибир уйқим келмайди. Туриб чироқни ёқиб, китоб ўқимоқчи бўлдим. Хаёл қурғур асовлик қилдими, ўқиганларим ҳам миямга кирмади. Яна жойимга ётдим. Не-не азоб билан тонг вақтида бироз уйқуга кетибман. Бирдан кўз олдимда оқ ҳарир кўйлакда Лобар пайдо бўлди. Имо билан жилмайиб «Қочоқсиз» дейди. Мен эса «Соғиндим, севаман» дедим... Бирдан уйқум қочиб кетди...

Эрталаб турдиму, ажиб бир туйғу гирдобида алоқа бўлимига йўл олдим. Хат бўлимидаги кўҳликкина қиздан:

— Менга хат борми? — деб сўрадим.

— Марҳамат, сизга мактуб бор, — деди у...

Мактуб адресига кўз югуртирдим. Лобардан... «Ростдан ҳам Лобар ёзган-ми? Балким...»

Мактубни очдим. «Салом, Ҳаётжон ака!... Ёзган мактубингизни олдим... Бошим осмонга етгандай бўлди. Ўқишга албатта, кирасиз. Сизга муваффақиятлар тилаб «С» — Лобар...».

Эҳ, қандай севинганимни билсангиз эди ўшанда... Бироқ, «С» нимаси экан? Бирдан яшин ярақлагандек, жумбоқни топдим. «Севгилингиз» деганн Ҳа-ҳа, шундай...

Севги йигит киши учун битта. Дунёда тинчлик бўлсину, одамзодда севги бўлсин экан. Бу иккиси бор жойда ҳаёт нурафшон бўлишига ишончим комил бўлди. Ун йил бир синфда ўқиб, Лобарга дилимдаги сўзни айтолмагандим. Лобарга жавоб хати ёздим: «Салом, Лобархон! Нозик қўлларинг билан битган мактубингни олиб ўқидим... Омон бўл, «С» — биринчи муҳаббатим!..».

Ҳамид ҲАБИБУЛЛАЕВ.

Фан ва техника янгиликлари

МОСКВА. «Главмосавтотранс» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассислари заводлардан нон магазинларига яхши сақланган ҳолда келтирилиши учун У—246 махсус изотермик фургон ясадилар. Машина кузови герметик бекилиши туфайли унинг ичида елвизак бўлмайди. Нон худди термосдагидек сақланади ва иссиқ ҳамда юмшоқлигича магазинга келтирилади. Ҳозир 21-автобаза қора нон — «Бородинский» ва «Столичний»ни тунда ташиш учун ана шу фургондан фойдаланмоқда.

МИНСК. Минскдаги «Интеграл» бирлашмаси болалар ўйинчоқларидан тортиб, янги туркумдаги электрон ҳисоблаш машиналаригача бўлган хилма-хил универсал матрица схемаларини оммавий равишда ишлаб чиқара бошлади. Бу тип ва классдаги микроэлектрон қурилмаларнинг асосий хусусияти шундаки, улар асосида хоссалари олдиндан маълум бўлган приборларнинг ҳар хил модификацияларини одатдагидан тезроқ ва арзонроқ ясаш мумкин бўлади. Янгиликдан фойдаланиш турли электрон аппаратлар вазни ва ҳажмини кескин камайтиришга имкон берибгина қолмай, уларнинг пухталигини ва ҳаракат тезлигини ҳам оширади.

Бизга мактуб йўллабсиз

Бир асар тарихи

Владимир Ильич Ленин.

Бу ном тилга олиниши билан қалбимиз ғурурга, кўзимиз нурга тўлади. Беихтиёр қаддимизни ростлаб келажакка дадил нигоҳ ташлаймиз: доҳий бизга йўлбошчи.

Ногаҳоний ноҳақликларга дуч келсак, эзилсак дарҳол Ленинни эслаймиз: хўш, биз арз билан борсак доҳий нима қилган бўларди?

Шодликка чўмган пайтларда ҳам Ленин биз билан: у ҳам қувончимизга, бахтимизга шерик.

Владимир Ильич Ленин.

Бу буюк зот ҳақида Мағрибдан Машриққача куйлайдилар.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Неъмат Қўзибоевнинг ижодида Ленин темаси алоҳида ўрин тутади. «Туркистонликлар В. И. Ленин ҳузурида» картинаси эса рассом ижодида ҳам алоҳида ўрин тутади.

Неъмат ҚЎЗИБОЕВ:

«Туркистонликлар В. И. Ленин ҳузурида»

— Неъмат ака, доҳий Ленин ҳақида талайгина асарларингиз бор...

— Ҳа, доҳийга бағишлаб ўндан ортиқ картиналар яратдим. Ҳар бирида доҳий ҳаётининг бир қиррасини акс эттиришга тиришдим. Билмадим, бу ишни қанчалик уддаладим.

— Санъат мухлислари сиз яратган полотноларни ҳамиша завқ ва ҳайрат билан томоша қиладилар... Айниқса Ленин темасидаги...

— Ёқимли гапингиз учун раҳмат. Ленинга бағишланган асарларим орасида «В. И. Ленин Горькида», «В. И. Ленин Смольнийда», «Шундай партия бор» кабиларини алоҳида таъкидлагим келади.

— Ленинга бағишланган асарларингизда энг аввал нималарга эътибор бергансиз?

— Доҳийнинг ташқи қиёфаси, кийиниши, юз ифодаларининг айнан мос келиши ҳақида гапирсам ортиқча бўлади. Буларсиз асло мумкин эмас. Энг аввало фақат мен эмас, ҳар бир рассом ўзи мансуб бўлган халқнинг доҳийга меҳр-муҳаббатини, чексиз ҳурматини ўз асарларида акс эттириши керак. Бунда ҳар битта деталдан ниҳоятда усталик билан фойдаланиш керак.

— Шоирлар каби, тўрт қаторда катта гап айтиш зарур...

— Худди шундай. Жуда ўринли ўхшатиш қилдингиз. Лекин шоир тўрт қатор шеърини балки йиллаб қийналиб ёзар! Мусаввирлар ҳам шундай.

— Ижодкор заҳмати деярли бир хил экан-да...

— Ҳа. Фақат шоирлар сўз танласа, биз бўёқ танлаймиз.

— «Туркистонликлар Ленин ҳузурида» картинангиз ҳақида сўзлашсак.

— Картинани 1966 — 1967 йилларда яратганман. Лекин уни яратиш фикри анча олдин туғилган.

Республикамиз вакилларидан илк марта бухоролик Собир Юнусов Владимир Ильич билан учрашиб, суҳбатлашишга мушарраф бўлган. Кейин Тўрахон ая Иброҳимова ҳам доҳийнинг нурли юзини кўрган. Мен дастлаб ана шундай кишиларнинг суҳбатларидан баҳраманд бўлдим.

Сизга айтсам, мен Ленин бўлган ҳамма жойга бориб келдим. Шушенскда қалбимдан кечган ўйларни тасвирлаб беролмайман.

Ульяновскда бўлганман. Разливдаги чайла қаршисида соатлаб ўйга чўмганман. Доҳий образига илк чизгилар ана шу ерларда туғилган.

Смольнийда Октябрь инқилоби туғёнларини, суронларини юрак-юрагимдан туйганман. Ленин юрган кўчалардан юрганман.

Албатта, доҳий билан боғлиқ зиёратгоҳларга бориб келиш билан мукаммал асар яратиб бўлмайди. Менинг эътибор берган яна бир омилим — Ленин ҳақидаги хотиралар бўлди. Лениннинг олижаноб сиймоси, буюк қалбини акс эттиришда хотиралар менга жуда асқотди. Фотоальбомларни ҳам синчиклаб ўрганиб чиқдим.

— Биронта рус рассоми билан ҳам учрашиб суҳбатлашганмисиз?

— Албатта, бусиз бўлмайди. Ажойиб мусаввир — СССР халқ рассоми Виктор Михайлович Орешников менга анча яқиндан кўмаклашди. Кўпгина рассомларга, шу жумладан менга, Раҳим Аҳмедовга, Маннон Саидовга мўйқалам сирларидан таълим берган бу улуғ инсондан ҳамиша миннатдорман. Ленинграддаги бадиий академияда уч рассом бирга ўқиганмиз. Виктор Михайлович ўша ерда дарс берарди.

СССР халқ рассоми Андрей Андреевич Мильников ҳам менга анча ёрдам берган. Уларнинг маслаҳатисиз билмадим, картинам бунчалик муваффақият қозонармиди?

— Ленин уч деҳқон билан суҳбатлашаётганини акс эттирибсиз. Улар ҳаётдаги конкрет шахсларми?

— Йўқ. Лекин давр, кийиниш, юз тузилиши айнан 1919 — 1920 йилларга хос. Мен умумлашма образ яратганман.

— Худди шунга ўхшаш ҳолат «Ленин Горькида» картинангизда ҳам бор назаримда?

— Тўғри эътибор бериб сиз. 1923 йилда доҳий бетоблиги сабабли совға олиб борган халқ устаси Қодиржон Ҳайдаров билан учрашолмаган. Мен эса уларни учраштирдим. Доҳий санъаткор ўзбек халқи билан фахрланишини, умуман, ҳар қандай миллат вакилини ҳурмат қилишини акс эттиришга интилганман.

— Картина қайси музейларда бор?

— «Ленин ва Сухэ-Батор» — Монголияда, «Ленин Разливда» — Финляндияда», «В. И. Ленин Горькида» — Туркистон ҳарбий округи музейида, «Ленин Қизил майдонда» — Ўзбекистон ССР адабиёт музейида, «Туркистонликлар Ленин ҳузурида» картинаси — Ульяновскда, В. И. Ленин ўқиган гимназияда.

— Нусхалари борми?

— Йўқ. Ягона нусхаси гимназияда.

— Неъмат ака, Ленин темасидаги ишингизни давом эттирасизми?

— Албатта. Шоир тили билан айтганда «Бу бир мавзу, абадий илҳом». Лениннома яратиш — ҳар бир рассомнинг эзгу иши деб ҳисоблайман.

— Неъмат ака, суҳбатингиз учун раҳмат. Янги-янги полотнолар билан халқимизни хурсанд қилаверинг.

Суҳбатни
Темур УБАЙДУЛЛАЕВ
олиб борди.

ШАНБА ОҚШОМИ

Турмуш чорраҳаларида

«Хотини ёқмай қолди...»

Мени кўпинча бир нарса ўйга толдиради. Нега, бир-биримизга ёқишимиз керак! Ёки бўлмаса, сизга яқин бўлган инсон кўнглига қараб иш тутиш лозимми! Хуллас, бу саволларга ҳар гал ҳам ижобий жавоб топиш амри маҳол. Аксарият ҳолларда бирор кишига кўнгил қўйсанг, унинг хоҳишига қараб иш тутишга, қалбига озор етказмасликка ҳаракат қиласан. Шундагина ҳаёт бир маромда кечиши мумкин. Ҳар дам ҳам шу ақидага амал қилиб, турмушни тўғри йўлга солиш мумкинми! Бунга ҳам тайёр жавоб бўлмаса керак, деб ўйлайман. Чунки инсон умри шундай бир муаммоки, уни ҳеч ким қандай кечишини олдиндан айтиб беришга қодир эмас. Дунё бунёд бўлибдики, бу жумбоқ устида бош қотирмаган одам бўлмаса керак. Ҳар ким ўз ҳаётини ўзича яратади ва унинг нечоғли осойишта ўтиши ҳам ўзига боғлиқ бўлади.

...Манзура билан Эркиннинг бу галги аразлашиши узоққа чўзилди. Одатда эр-хотиннинг аввалги тўмтайишлари унча кўпга бормасди. Ҳаммаси Янги йилни бирга кутиб олишмаганидан бошланди. Шу баҳона икки гапнинг бирида такрорланаверди. Афсуски, буни юракдан чиқариб ташлашга иккисининг ҳам иродаси етмасди. Эркин институтни тамомлаб, илмий иш билан шуғуллана бошлаган пайтда муносабат янада таранглашди.

— Хотиним ёқмай қолди, — дерди Эркин ораларидаги совуқликни илитишга ҳаракат қилганларга.

— Нега, илгари бинойидек эдиларинг-ку!

— Э, у сувлар оқиб кетган, ҳозир кўрарга кўзим йўқ. Қолаверса, унга адашиб уйланган эканман, шунча умрим бекорга кетганига куйинаман.

— Ўртада бола бор-а, уни тирик етим қилиб қўйишга ачинмайсанми!

— Мен сингари «оғиз куйдирганлар» камми! Керак бўлса, нафақа тўларман.

Манзура ўз гарданида етимлик азобини татиб кўрганди. Энди эса ўғлининг шу кўйга тушаётгани унга алам қиларди. Отаси — Маҳмуд ака, онаси вафот этгач, йўқ бўлиб кетди-да, бир куни келиб нарсаларини йиғиштира бошлади. Ҳе йўқ, бе йўқ уйланётганини шипшитди. Куёви икки боласини етаклаб чиқиб кетди. Каттаси — Манзура эса бормади. Кампир қўлида қолди. Қиз ўнинчини битиргач, бирон жойга ишга кириб улгурмасиданоқ бувиси уни узатиш ҳаракатига тушди. Тез орада «жойи» ҳам чиқди. Йигит билан қиз бир неча бор учрашишди. Бир-бирларига маъқул тушишди шекилли, тўйга розилик беришди. Буви беҳад хурсанд. Чунки невараси тагли-тугли оилага келин бўлиб тушган эди. Бу билан Манзуранинг яримта кўнгли таскин топишига умид боғларди. Олдинига ҳаммаси яхши, Манзуранинг ҳурмати жойида эди. У келин бўлиб тушган хонадонда дастлаб ҳеч қанақа хираликни сезмади. Аммо эрининг ойлиги камлиги, ўзининг эса ишламаслиги гап орасида ўртага тушарди. Эркин ҳам буни ўткинчи ҳол, тез орада ҳаммаси ўрнига тушиб кетади деб ҳисобларди.

Шу орада «фойдаси тегмаётган» ўғилнинг оиласини алоҳида қилиб қўйишга уринишди. Ёшлар учун тайёр ҳовли бўлмагач, ота-она ёнларидаги катта ўғилнинг уйига кўчиришди. Манзура бунга ҳеч қандай монелик қила олмади, нима ҳам дерди! Эркин ҳам ота-онасининг гапини икки қила олмасди. У ўзининг ҳозирча қўли «калта»лигидан хуноб. Ҳаммадан Манзурага шу оғир ботарди. Аммо бирон сўз қотишдан чўчийди. Эри билан ота-онаси ўртасига нифоқ солишга юраги дов бермасди.

Эркиннинг акаси фарзандсиз. Бир неча йил бурун оила қурган бўлишига қарамай, бу ҳовлидан ҳамон бола овози эшитилмасди. Келинойиси Манзуранинг кўчиб ўтишини олдин хурсандчилик билан кутиб олган бўлса-да, аммо бир мунча вақт ўтгач, тўнини тескари кийиб олди. Овсинини ўтириса — ўпоқ, турса — сўпоқ деди. Эрига ва қайниси Эркинга уни ёмонлаб гапирадиган одат чиқарди. Энди нима қилиш керак! Ким ҳақ, ким ноҳақ билиб бўлмасди. Эркин ҳам қатъийлик қилиб, ҳақиқатни билишга қизиқмасди. Гўёки, унинг учун шундай бўлиши табиийдек эди.

Жанжал эса борган сари газак оларди. Ота-она ҳам уларнинг келишмовчилигига аралашмас, гўё томошабин ролини ўташарди. Қўни-қўшнилар ҳам ўзларини олиб қочишарди. «Эр-хотиннинг уриши—дока рўмолнинг қуриши», дейишарди, холос.

Манзуранинг боши қотди. Нима қилиш керак! Бувисига бориб куйган юрагини яна ёндирадими! Шунча кўрган азоблари етмаганмиди! Энди тинчийман, деганда шу ғурбат кам эди ўзи! Отасига ёрдам сўраб борганди, бегонадек қабул қилди. Тураётганида «Ёқмаса, ажрашиб қўя қол», дейишдан нарига ўтмади. Ҳар нарса бўлса ҳам бундай жавобни у асло кутмаган эди.

Хотини билан аччиқлашган Эркин яна бир ўзи ота-онаси «бағрига» кириб олди. Гўё у Манзурадан бутунлай юз ўгиргандек. Уни кўргани кўзи йўқ. Бу ҳам етмагандек, ўсишига хотини тўсқинлик қилаётган эмиш, деган гап чиқарди. Ёшгина аёл нима қилишни билмай қолди. Кимгадир қалбини очгиси келарди. Аммо ҳеч кимдан садо чиқмайди. Бир неча кундирки, танишларининикига бориб қорнини тўйғазиб келади. Кўпинча оч-наҳор ётиб қолади. Қайси куни боласининг мазаси бўлмай қолди. Врачга учровди, касалхонага ёзиб берди. Бир неча кунга бўса-да, ўша ердан «паноҳ» топди.

Келиннинг «яна қайтиб келиши», атрофдагиларга ёқмади. У турган уйни чироқсиз қолдиришди. Газни ҳам узиб қўйишди. Ҳатто эшик қулфланиб, калит яширилган пайтлар ҳам бўлди. Манзура бўйин қисиб маҳалла комитетига борди. Унинг «кўрган кунини» англаганлар олдин ҳамдардлик билдиришиб, ёрдам қўлини чўзишга сўз беришди. Аммо ҳеч нарса қилишмади. Ўгай тоғаси бориб жанжал қилгач, маҳалла активлари уйни очдириб, газни улаб беришди. Эрининг ишхонасига борди. Эркин хизмат қиладиган лаборатория мудири уни менсимаган ҳолда тинглаб: «Албатта ёрдам берамиз, мен гаплашиб қўяман», деб чиқариб юборди.

Кейин билса, ҳатто эри у билан ажрашиш учун судга ариза ҳам берибди. Кўрсатилган даъволарнинг асосли эмаслиги ҳамда ёш оиланинг бузилиб кетишига йўл қўймаслик мақсадида суд уларга 6 ойлик синов муддати берди.

— Барибир сен билан бирга яшамайман, — дерди Эркин сурбетлик билан.

— Нега ахир, мен сизга нима қилдим, — айбини англаёлмай зорланарди Манзура.

— Ёқмай қолдинг...

— Нима қилиғим сизга ёқмай қолди!

— ...

Қизиқ, нега ёқмай қолган кунимиздан эътиборан ўртадаги иттифоқни бекор қилишга югуриб қоламиз! Ахир турмушда нималар бўлмайди, дейсиз!!

Кеча яна Эркин билан учрашдим. Уни Манзуранинг редакцияга йўллаган хати бўйича қидириб боргандим.

— Энди сизларга ҳам борибди-да, — дейди Эркин юзини тескари буриб. — Ахир яшамайман, деб айтдим-ку!

— Турмуш мураккаб, балки ўйлаб кўрарсиз...

—Менинг ҳаётимга бегона шахсларнинг аралашувини асло истамайман...

У, гап тамом, дегандек бурилиб олди. Унга гап кор қилмаслигига ақлим етиб турибди. Ҳа, унга хотини «ёқмай» қолгани аниқ. Аммо бу унинг ҳаётида қалтис қоқилишларга олиб келмасмикин!

Ислом УСМОНОВ.

Дунё тебранади

Гўё чақалоқнинг олтин бешиги,
Оналар тебратар бу бешикни.
Эшик тебранади,
Ҳаётнинг хавфсираб турган эшиги,
Одамлар тебратар бу эшикни.
Одамлар, тинч қўйинг тебрансин мангу,
Жажжи гўдакларнинг олтин бешиги.
Бекилиб қолмасин атом зарбидан,
Ҳаётнинг тебраниб турган эшиги.

Хаёл

Келажак бизники, баҳор бизники,
Дея адирларда елар болалар.
Оппоқ бошларини тутганича тик,
Уларни кузатар баланд қоялар.
Адир этагида, харсанг устида,
Қария ўтирар хаёлга ботиб.
Нимани ўйларкин жажжи ниҳолда
Яшил тил чиқарган куртакка боқиб!!

Муқаддас НАЗАРОВА.

Дилрабо

Юзлари шуъла сочар
не ажаб бу дилрабо?
Иши ҳам ҳуснига мос:
ошиғига минг жафо.
Умидим риштасини
хаёлига боғладим,
Билмадим ул менгаму,
ё ўзгага этгай вафо?
Мен кимга айтай бу севгим
мен кимдан кутай нажот.
Мен тортган оҳ эрур
тонглари эсган сабо
Майли деб кўнглига таскин,
бермоқлик ошиқ иши
Кел, Темур жабр
тортмағил, бир кун висол
бўлгай раво.

Темур КАРИМОВ.

Келини кўчиб кетди

(Ҳажвия)

Ўзини ардоқлашни Ойимчага чиқарган. Кунига уч маҳал асал, бир маҳал кабоб, бир маҳал палов ейди. Юзим доим йилтираб турсин деб бир пиёла қаймоқ симиришни канда қилмайди.

Ойимчанинг вазни роппа-роса юз кило. Тана-тўши балиқдай билқиллаб, баркашдай икки юзи лорсиллаб турибди. Бир грамм озса—хафа! Тиқмачоқдай билаклари косовдай қотиб, момиқдай бўйнига ўргимчак инидай қат-қат ажин тушмайдими?! Шуни ўйларкан, тирноқ учидай жон койитмасам дейди.

Униям режими бор: кун ёйилганда туриб, дамлоғлик чойни ичади. Чошгоҳга яқин «қиз боладай» ясан-тусан қилиб кўчага отланади. Эри беш жойда ишлайди. Бири Ойимчанинг ўрни. Бурноғи йили меҳмонхонада ишловди. Қараса, озяпти, баҳридан кечай девди, эри кўнмади: «Дакументинг туратурсин, сан учун ҳам ман ишлай. Аммо лекин ведомостга қўл қўйиб пул олиш ўзингга тан».

Ҳар чиққанда расталарни кезиб, оларини олгач,уйга қайтади. Беш қават кўрпачага ҳузур қилиб чўзилгач, келинга фармойиш ёғдиради: «Бир кило лаҳмни қозонга солинг!», «Чой аччиққина бўлсин!», «Кўнглим ширмой нон тусаяпти!», «Моллар қаровсиз қолмасин!», «Кўчалик кийимимни дазмолланг!», «Кечки таомга уннайқолинг!».

Тонгдан шомгача келиннинг бели ер искамайди. Уй билан кўча орасида ғизғизон. Яна ишгаям улгуради. Кеча тушлик тайёрлолмай балога қолди. Қайнана аразлаб ётволди. Сўнг ўғлига кўз ёши қилди: «Сани не азобда одам қилдим. Қадрим шуми? Хотинчанг бир чўмич овқатга арзитмади. Йўлингга сол. Уйдан умиди бўлса, гаҳ десам, қўлимга қўнсин».

Ойимча ўрнида ётса, келини саросар кирди. Оний сукутдан сўнг қисиниб оғиз очди: «Боғчада газ йўғимиш. Шокирийиз қайтиб келди, бугунча қараб туринг, аяжон!».

Келиннинг иш буюриши ўртаб юборди. Кўрпани улоқтириб, заҳрини сочди: «Отасини ўла-ўла ўстирдим, энди боласими? Мунча мани эзасизлар? Дод-дд-д! Шундоғам кунига бир грамм озияпман. Удда қилсайиз, ишланг».

Кун оғиб салқин тушгач, Ойимча кўчага чиқди. Биринчи қилган иши ўзини торттириш бўлди. Жон койитмаслик яхши-да. Етти грамм семирибди. Димоғи чоғ бўлиб роса айланди. Ўзига янги пардоз қутича, елпиғич сотиб олди. Келиниям ҳисобда бор. Унга тоғора, кир совун, белкурак, бир яшик гугурт харид қилди. Такси ёллаб, тўлиб-тошиб келса, ҳовлида зоғ йўқ. Ўғлининг уйи шип-шийдон. Ёлғиз тақсимчада келинига юз очди куни ўзи совға қилган тақинчоқлар турибди, холос.

Ойимча ўкраб-ўкриб йиғлади: «Вой дод! Уйинг куйгур келиним кўчиб кетибди.

Энди менга ким қарайди? Ким тушлик тайёрлайди? Озсам қандоқ қиламан?!»

Абдулла АҲМАД.

Рассом табассуми

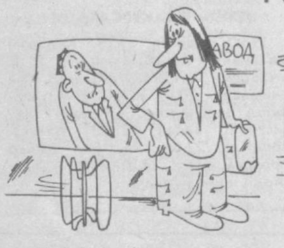

— Ҳой бола, бугун яна бирор нарса олиб чиқаётган бўлмагин.

— Қайси чўнтагимдалигини айтсангиз, бераман.

—Олдинлари ревизор сумкасини зўрға осилтириб уйига борарди, энди бўлса...

—Шунча буғ исроф бўляпти, магистрални ёзиб қўйиш ҳеч кимнинг хаёлига келмайди.

Ш. СУБХОНОВ расмлари.

Турфа олам

СИЁСАТ ВА БОКС

Ҳукумат доираларидаги порахўрлик билан боғлиқ Венесуэла парламентидаги баҳслар айни авжига чиққан бир пайтда, конгресс аъзоси Оскар Янес чирсиллаб турган вазиятни ўзига хос усул билан юмшатди. Социал-христианлар партиясининг ана шу вакили парламентдаги ҳамкасби— демократик ҳаракат ҳукмрон партиясига мансуб бўлган Омеро Парра билан баҳсига рақибининг жағига боксчиларга хос кучли ўнг қўл зарбасини тушириш билан якун ясади. Мунозаранинг бундай бурилишини кутмаган унинг суҳбатдоши полга қулаб тушди. Аммо ўзига келиб оёққа турган Парра ўз навбатида рақибига мушт билан ташланди. Жўжахўрозларни ажратиш учун камида ўнга яқин конгресс аъзоларининг аралашишига тўғри келди. Улар ҳаяжонланиб кетган ҳамкасбларини базўр ажратишга муваффақ бўлишди.

Тили заҳарлар парламентдаги муштлашувнинг сабаби конгресс аъзолари бўлмиш Янес ва Парра ўртасидаги шахсий адоватгина эмас, шу йилнинг декабрь ойида Венесуэлада бўлиб ўтадиган президент сайловлари арафасидаги ҳар икки партия ўртасидаги кескин рақобатнинг натижаси ҳамдир.

УЧ ЎҚУВЧИГА — ИККИ ЎҚИТУВЧИ

Шимолий Норвегиянинг қутб бўшлиқларида қолиб кетган Ваггетем қишлоғи ўзининг жаҳондаги энг кичик мактаби билан машҳур. Бу мактабга атиги уч ўқувчи қатнайди. Улар маҳаллий айиқ овловчиларнинг фарзандларидир. Пасвик дарёси бўйидаги миттигина воҳада, Финляндия чегарасидан бир неча километр масофада жойлашган ана шу қишлоқда ҳаммаси бўлиб 40 киши истиқомат қилади. «Биз бу ерда бир оила бўлиб яшаймиз,— дейди мактабнинг икки ўқитувчисидан бири Карин Фигеншау. — Ҳар куни эрталаб болаларнинг ўзи мактабни очишади, баъзан агар илтимос қилсак, улар бизни уйғотишади». Уч ўқувчи ўзларининг бўш вақтларини ҳам кўпинча ўқитувчилари билан биргаликда ўтказади. Улар мактабдаги ягона митти хонада стол тенниси ўйнашади.

ЯНГИ ЭЛЕКТРОН СИСТЕМА

Хизмат вазифасига кўра бир ерда ўтирмайдиган, ишхонада хонама-хона айланиб юрувчи кишиларни топиб, улар билан телефон орқали гаплашиш жуда қийин эканлиги ҳаммага маълум. «Нихон Дэнко» фирмаси ишлаб чиққан электрон система шундай ҳолларда ҳам муассасалардаги исталган абонентни саноқли секундларда излаб топиш имконини беради. Бу система бинода ўрнатилган барча телефон аппаратларини бир ҳалқага бирлаштиради. Бунинг ус-

тига ҳар бир телефоннинг махсус блоки бўлиб, хонага кирувчи ҳар бир киши шахсий номери қайд этилган хусусий карточкасини ана шу блокка жойлайди. У ёки бу ходимнинг шу дақиқада қайси хонада эканлигини қайд этувчи маълумотлар электрон ҳисоблаш машинасида йиғилади. Абонентнинг шахсий номерини билган ҳар бир киши ана шундай қилиб, ҳеч қийналмай у билан суҳбатлашиши мумкин.

Сокин оқар Анҳор...

Тошкентнинг сўлим оромгоҳларидан бири—«Ғалаба» маданият ва истироҳат боғи кўлида.

М. Нуриддинов фотолари.

Душанба — 8 август

МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Жузеппе Верди». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия — «Сеньора Верди». 10.20 Футбол шарҳи. 10.50 «Чашмалар». 11.20 Янгиликлар.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 «Замондошимиз · портрети» Ҳужжатли фильмлар премьераси. 17.05 1988 йил қўшиқлари. 17.25 «Танишинг — Сингапур». Киноочерк. 17.50 «Объектив». 18.25 «XXI асрга экспедиция». 19.25 «Ермак қотишмаси». 19.55 Катталар учун мультфильмлар. 20.10 Шеърият лаҳзалари. 20.15 «Жузеппе Верди». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия —«Сеньора Верди». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Етти довюрак». 23.30 Футбол шарҳи. 24.00 «Дунё воқеалари». 00.10 Балет артистларининг концерти.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «Калина фольклор-этнографик ансамблининг чиқиши. 9.50 А. С. Грибоедов ижодига бағишланган илмий-оммабоп фильм. 10.10 Мультфильмлар: «Ўрмон сайёҳлари», «Ажойиб боғ». 10.50 Итальян тили. 11.20 Болалар учун фильм. «Мономахнинг қалпоғи». 12.25 «Катталар ва болалар». Ҳужжатли фильмлар. 13.05 «Нодир шахс». Бадиий фильм, субтитр билан. 14.20 Янгиликлар. 14.40 Ўсмирлар учун музикали программа.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 19.45 «Агар соғлом бўлай десанг». Туризм. 1-кўрсатув. 20.00 Футбол шарҳи. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Қўрқувнинг беш дақиқаси». Бадиий фильм. 23.40 Янгиликлар. 23.45 «Тонгги почта» музикали программаси (такрор.).

ЎзТВ

15.00 Телевизион фильмлар программаси. 16.00 Болалар учун фильм. «Икки заранг дарахти». 16.35 «Тюленлар». Телефильм. 17.10 «Қувноқ болалар». Чирчиқ шаҳар болалар боғчалари тарбияланувчиларининг чиқиши. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Содиқ дўстлар». Мультфильм. 18.20 «Барбод бўлган экспедиция». Бадиий фильм. 1-серия. 19.25 «Ҳуқуқ — тартибот посбонлигида». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.15 «Шаҳрисабз». Телефильм. 20.30 «Ахборот» 20.50 Ғ. Эргашев чалади. 21.10 «Долзарб интервью».

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги». Садриддин Айний. 23.00 «Боқий Ҳиндистон». Ҳужжатли фильм. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Классик куйлардан ярим соат». 19.55 «Ўтмиш билан учрашув». Бадиий фильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Азем». ВЛКСМ 70 йиллигига бағишланган миллий удумлар ва урф-одатлар телевизион фестивали.

Сешанба — 9 август

МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Жузеппе Верди». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия — «Сеньора Верди». 7-серия — «Машаққатли йиллар». Танаффус пайтида (10.20) — Янгиликлар.

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қувноқ стартлар». «Бир битимнинг тарихи». Телевизион ҳужжатли фильм. 17.10 Рақс композицияларини Дурга Лал группаси ижро этади. 17.50 Шеърият лаҳзалари. 17.55 Болалар учун фильм. «Беҳаловат оила». 19.00 Шахмат. СССР чемпионатида. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 «Инсон ва қонун». 20.05 «Маданият боғи» мультфильмининг премьераси. 20.10 «Жузеппе Верди». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия — «Машаққатли йиллар». 21.30 «Время». 22.00 «Қайта қуриш: муаммолар ва ечимлар». Озиқ-овқат, товарлар, хизмат кўрсатиш тармоқлари — жадал ривожлансин. 23.30 «Дунё воқеалари». 23.40 Сизни Людмила Санчина таклиф этади.

МТ II

9.00. Эрталабки гимнастика. 9.20 Москва область Домодедова район «Заря коммунизма» Давлат наслчилик заводининг рус қўшиқлари хори ижро этади. 9.40 «Евгений Баратинский». Илмий-оммабоп фильм. 10.00 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.30 Мультфильмлар. 11.00 Рассом устахонасида. Е. Романов. 11.20 «Шаҳарлар ва йиллар». Телевизион ҳужжатли фильмлар. 12.20 Болалар учун фильм. «Макар — изқувар». 1-серия. 13.25 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 13.55 Янгиликлар. 14.05 «Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 9-серия.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 «Музикали киоск». 19.15 «Нима кучлироқ?». Мультфильм. 19.25 РСФСР халқ артисти Р. Ибрагимов концерти. 20.25 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.40 «Ҳужжатли фильмлар экрани». 21.30 «Время». 22.00 Футбол. СССР чемпионати, «Динамо» (Киев) — «Жальгирис». 23.50 Янгиликлар.

ЎзТВ

15.00 «Инженерлик (Михайловск) қасри». Телефильм. 15.10 «Инсон қиёфасини ўзгартиради». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Пионерлар мамлакатида». 19.00 «Барбод бўлган экспедиция». Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Сибирь. Йил фасллари». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Лирик концерт. 21.30 «Время». 22.00 ЎзТВ фондидан «Барҳаёт наволар». К. Отаниёзов. 23.00 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.15 «Тўйдан сўнг». Ҳужжатли фильм. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.45 «Ўн уч терак кўчаси». Бадиий фильм. 21.00 «Маданиятимиз тарихидан». Тошкент областида янги археологик топилмалар, тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш ҳақида.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

21.30 Москва. «Время». 22.05 «Сабзавот конвейери-88». 22.10 «Ой тутилган тунда». Бадиий фильм.

Чоршанба — 10 август

МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Жузеппе Верди». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия — «Машаққатли йиллар». 8-серия. — «Самовий Анда». Танаффус пайтида (10.20) Янгиликлар.

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 «Салом, музика!». 17.40 Тюмень телевидение студиясининг программаси. 18.05 «Артек»даги Бутуниттифоқ пионерлар сбори қаҳнашчилари учрашуви. 18.50 «Энергия» стартда». Ҳужжатли фильм премьераси. 19.10 «Дунё воқеалари». 19.30 «Сиз яратган боғ». 20.00 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. 20.15 «Жузеппе Верди». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 8-серия — «Самовий Анда». 21.30 «Время». 22.15 Фестиваллар. Конкурслар. Концертлар. 23.35 «Дунё воқеалари». 23.45 «Фидойи шахслар».

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «Забайкалье жилолари» ансамблининг концерти. 10.00 «Лермонтов». Илмий-оммабоп фильм. 10.25 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.55 «Цирк, цирк, цирк...». Донецкдан кўрсатилади. 11.45 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.50 Горький саҳнасида совет балети. 12.25 Болалар учун фильм. «Макар — изқувар»., 2-серия. 13.20 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 13.50 Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Дубрава», «Афсонавий дарахт». 14.35 Янгиликлар. 14.45 «Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 10-серия.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 П. И. Чайковский номли халқаро конкурс лауреатлари. 19.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Агар соғлом бўлай десанг». Туризм. 2-кўрсатув. 21.00 «Биз имзо чекмаганлар...». Турар жой қурилишида қўшиб ёзишлар мавзусига қайтиш. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Жонли планета». Ўн икки серияли ҳужжатли фильм, 3-серия — «Шимол ўрмонлари». 23.10 Янгиликлар. 23.15 Волейбол. В. И. Саввин хотираси учун халқаро турнир. Эркаклар.

ЎзТВ

14.50 «Майор Бўрон». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Сирли қулф». Мультфильм. 18.30 Мактаб ўқувчилари учун «Қувноқ стартлар». 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Енисей бошланадиган жойларда». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 ЎзССР Давлат телерадиоси халқ чолғу оркестрининг концерти. 21.15 «Долзарб интервью». 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. «Қардош халқлар иттифоқи». 23.45 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Саломатлик посбонлигида». Ўзбекистон телевидениеси ва Тошкент область санитария-эпидемиология станцияларининг биргаликдаги рейди. 20.05 «Қизил қуюн». Бадиий фильм. («Молдова — фильм»)..

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Кап — аркенлик киши». Бадиий фильм.

Пайшанба — 11 август

7.00 «120 минут». 9.05 «Жузеппе Верди». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 9-серия. «Кекса сеҳргар». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Польша кинематографи ҳақида». 23.15 «Дунё воқеалари». 23.25 Эстрада қўшиқлари халқаро фестивалларида.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «Сибир тўйи». Кемероводан кўрсатилади. 9.55 «Достоевский расмлари». Илмий-оммабоп фильм. 10.15 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.45 «Архитектор Шехтель». 11.20 «Куз инъомлари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 11.40 Мультфильмлар. 12.10 Болалар учун фильм. «Макар — изқувар». 3-серия. 13.15 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 13.45 «Қўрқувнинг беш дақиқаси». Бадиий фильм. 15.10 Янгиликлар. 15.20 «Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 11-серия.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 «1988 йил қўшиқлари». 19.00 «Қишлоқ янгиликлари». 20.00 Ритмик гимнастика. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Поэзия». Марина Цветаева. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Кўргазма». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 23.20 Волейбол. В. И. Саввин хотираси учун халқаро турнир. Эркаклар. 00.05 Янгиликлар.

ЎзТВ

15.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. 16.00 «Бу оғир, оғир вазн». Телефильм. 16.25 «Чили узра тун». Бадиий фильм. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Олтин элак». Мультфильм. 18.20 Чим устида хоккей. Хотин-қизлар. 18.50 Мактаб ўқувчилари учун. «Мен оламни кўряпман» (рус.). 19.20 «Фан уфқлари». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Фарғона вазияти». Ҳужжатли фильм премьераси. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Мусиқа жавони». 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 221.15 «Амирликнинг емирилиши». Бадиий фильм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Инсонни ардоқланг». Бадиий фильм. 1-серия. 20.45 Реклама. 20.55 «Илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш».

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Кўринмас одам». Бадиий фильм.

Самоварлар, самоварлар...

Псков области Давлат Пушкин қўриқхонасининг директори Семен Степанович Гейченко ўзини коллекционер деб ҳисобламайди. Аммо унинг уйи яқинидан ўтган ҳар бир киши айвондаги ойна ортида саф тортиб турган турли-туман самоварларни ўз кўзи билан кўриши мумкин.

— Мен самоварларни тўплай бошлаганимга сабаб, —дейди Семен Степанович, — Пушкиннинг, Осиповг Вульфларнинг, Арина Родионовнанинг, Буюк Петр ҳабашининг ҳаётини қайта тиклар эканман, уларнинг турмуш тарзига хос буюмларни излай бошладим. Муайян шаклдаги самоварларни излаб, шаҳар ва қишлоқлар бўйлаб саёҳат қилдим. Менинг илтимосимга кўра ҳар хил одамлар, қалбимга қувонч бахш этиш ниятида, ўзлари лозим топган буюмларни юбора бошлашди, ўзлари билан олиб кела бошладилар.

Семен Степанович Гейченко коллекциясидаги ҳар бир экспонат ўз таржимаи ҳолига эга. Ҳозир мазкур коллекцияда катта ва ниҳоятда кичик, шиша ва чиннидан, мис ва алюминийдан ясалган, содда ва ҳар хил шаклдаги 300 га яқин самоварлар бор...

СУРАТЛАРДА: юқорида—Семен Степанович Гейченко ўз самоварлари коллекцияси билан; пастда — коллекциянинг энг митти экспонатларидан бири.

Ю. Белинский фотолари.

ТАСС фотохроникаси.

Афанди латифалари

СЕНДАН УЯЛИБ

Кечаси уйига ўғри кирганини сезган Афанди қўрққанидан тахмонга беркиниб олди. Ўғирлашга арзигулик нарса тополмаган ўғри тахмон пардасини очган эди, Афандига кўзи тушиб қолди. У ўзидаги қўрқув ҳиссларини базўр босиб, дўқ билан сўрай бошлади:

— Бу ерда нима қилиб турибсан!

— Кечирасиз, сизни уйимга кириб арзигулик бирор нарса тополмаганингиздан уялиб шу ерга беркиниб олдим.

ТУНДА

Ярим тунда кўчада санқиб юрган Афандини миршаб ушлаб олиб, дўқ билан сўрай бошлади:

— Шундай бемаҳалда кўчада нима қилиб тентираб юрибсан!

— Қидиряпман.

— Нимани қидиряпсан!

— Уйқум қочган эди, шуни қидиряпман.

ШУКРОНА

Афанди йўқолган эшагини қидираркан, ҳадеб «Тангрига шукрлар бўлсин» деб такрорлар эди. Одамлар ажабланиб ундан сўрашди:

— Эшагингизни йўқотиб қўйиб, нега тангрига шукур қиласиз!

— Шукур қилмай бўладими. Агар устида ўзим бўлсамчи, мен ҳам домдараксиз йўқолган бўлардим!

Арабчадан Аъзам МАЪМУРОВ таржимаси.

Қарқур «қўшиғи».
Е. Козюл фотоси (ТАСС).

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

Жума — 12 август

МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Жузеппе Верди». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 9-серия — «Кекса сеҳргар». 10.15 «Умринг боқий бўлсин, Ер!». 11.15 Янгиликлар.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 Орёл телевидение студиясининг программаси. 17.35 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув. 18.05 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 18.55 «Бир куни ёзда». Мультфильм. 19.10 «Дунё воқеалари». 19.30 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. 19.55 «Оилавий экран». «Ҳеч нарсага арзимайдиган». Телевизион бадиий фильм («Ленфильм»). 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.16 СССР халқ артисти Ю. Соломин. 23.30 «Навбат сизга, артист». И. Бриль ва Л. Пташко чалади. 24.00 «Нигоҳ». Тунги информацион-музикали программа.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Касаба союзлари Воронеж филармонияси вокал дуэтининг концерти. Воронеждан кўрсатилади. 9.40 «Фёдор Тютчев». Илмий-оммабоп фильм. 10.00 Мультфильмлар: «Илья Муромец ва Қароқчи булбул». «Ёмғир». 10.20 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.50 «Қиёфадош ёрдамга келди». Бадиий фильм (ГДР). 12.10 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 12.40 Болалар учун фильм. «Болалар патрули» («Ленфильм). 13.45 «Қадрдон ўтмиш». «Экран» ижодий уюшмасининг «Илҳом», «Вятка тўрлари», «Қирғизча оҳанглар» телевизион ҳужжатли фильмлари, 14.20 Янгиликлар. 14.30 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Оловли йўллар».. Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 12-серия.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 «Кременчуг автомобиль» заводи Маданият саройининг «Свитанок» халқ рақс ансамбли ижро этади. 19.00 «Билса ҳазил, билмаса чин». 19.30 «Ҳайвонот оламида». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 От спорти. Бутуниттифоқ мусобақалари Москва ипподромидан кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Кўргазма. Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.25 Янгиликлари. 23.30 Волейбол. В. И. Саввин хотираси учун халқаро турнир. Эркаклар. Япония — СССР терма командалари. Ригадан кўрсатилади (11 августдаги ўйин.).

ЎзТВ

15.00 «Дўстларимиз даврасида». Фильм-концерт. 15.50 «Бу сизга ўйинчоқ эмас». «Болалар боғчаси бизни кутиб олмоқда». Телефильмлар. 16.25 Болалар учун фильм. «Қора чайка» («Ленфильм»). 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Кел, дўстлашайлик». Мультфильм. 18.30 Мактаб ўқувчилари учун «Санъат ғунчалари» (такрор.). 19.00 «Агросаноат: тажриба ва муаммолар», «Мустаҳкам озуқа базаси учун». 19.30 «Тил ва маданият кўзгуси». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.15 «Дадам, ойим ва биз». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эстрада концерти. 21.15 «Долзарб интервью». 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. «Халқ минбари». Кўрсатувда конференция делегатлари иштирок этадилар. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Инсонни ардоқланг». Бадиий фильм. 2-серия 20.50 «Ижтимоий ислоҳот: муаммолар, ечимлар».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «... плюс электрлаштириш». Норин ГЭСи шаршарасидан репортаж (рус). 22.45 «Юлдузлар учганда». Бадиий фильм (рус.).

Шанба — 13 август

Физкультурачилар куни

МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатув. 9.30 «Королёв». «Улар биринчилардан эдилар». туркумидан ҳужжатли фильм. 1-серия. 10.25 Халқ оҳанглари. 10.40 Олий сценарий курслари битирувчилари ҳақида кўрсатув. 11.35 «Уй академияси». 12.05 «Социализм мамлакатларида». Тележурнал. 12.35 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». «Биз, имзо чекмаганлар...». Турар-жой қурилишида қўшиб ёзишлар мавзусига қайтиш (Ярославль шаҳри). 13.05 Халқаро фольклор фестивали. 16.35 «Дунё воқеалари». 16.55 «Ҳайвонот оламида». 17.55 «Тоқат қилиб бўлмайдиган Бесков». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран»). 19.00 «Халқаро программа». Сиёсий портрет: Раджив Ганди. Олам реал фактларда. Телетомошабинларга жавоб берилади. 20.00 ВЛКСМ 70 йиллигига. «Тайга императорининг инқирози». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия). 21.30 «Время». 22.00 «Қайта қуриш прожектори». 22.10 Катталар учун мультфильмлар: «Пер Гюнт», «Соя ва йўл». 22.45 «1988 йил қўшиқлари». 23.40 Янгиликлар.

МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.

«Тафаккур» программаси

8.45 Илмий-оммабоп фильмлар: «Симметрия», «Ўзи ва унга ўхшаганлар». 9.20 «Ҳар соҳадан бир шингил». Болалар китоблари безаклари. 9.30 Телевизион театр абонементи. Виктор Розов ва унинг қаҳрамонлари. 10.30 «Ҳар соҳадан бир шингил». Болалар китоблари безаклари. 11.30 Йил фасллари. Август. 12.30 «Ҳар соҳадан бир шингил». Болалар китоблари безаклари. 12.35 «Қайта қуриш ва ҳуқуқ». 12.50 «Ҳар соҳадан бир шингил». Болалар китоблари безаклари. 13.00 Совет поэзияси. Янка Купала. 13.50 «Ҳар соҳадан бир шингил». Болалар китоблари безаклари. 13.55 Дин ва жамият. 14.25 «Мўъжизасиз мўъжизалар». 15.25 «Москвин Москвинага қарши». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Фигурали учиш бўйича ленинградлик тренерлар оиласи ҳақида («Экран»). 15.55 «Тўс-тўполон стадион». Мультфильм. 16.15 «Қизил бодрезак». Бадиий фильм, субтитр билан («Мосфильм»). 17.50 «Музикали портрет». «Қойил, Анджейпхельский» (ПХР телевидениеси). 18.25 Мультфильмлар. 18.50 «Экран» ижодий уюшмаси намойиш этади. «Кичералик тиллатопар». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.50 СССР халқ артисти И. Богачева концерти. 20.25 «Мовий йўл бўйлаб». Ҳужжатли фильм премьераси. (Украина хроникал -ҳужжатли фильмлар студияси). 20.35 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.50 «Пора». Қозоғистон ССР автосервис системасида порахўрлик сабабларини тадқиқ қилиш ҳақида. 21.20 «Қайта қуриш прожектори». 21.30 «Время». 22.00 Футбол. СССР чемпионати. «Спартак» — «Динамо». (Москва). 2-тайм. 22.45 Чет эл фильмлари экрани. «Ритм — 1934» (ЧССР). 00.05 Янгиликлар.

ЎзТВ

8.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

9. 30 «Шанба экрани». Кинопрограмма. 10.00 «Даволаш физкультураси». (рус.). 10.10 Экранда — кинокомедия. «Биринчи қалдирғоч» («Грузияфильм»). 11.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёшларнинг меҳнат дастхати». 12.10 «Инсон ва табиат». 12.40 «Дўстларимиз куйлари». И. Абдуллаев чалади. 12.50 «Квашка». Мультфильм. 13.10 «Қайта қуриш йўлидан». Урганч шаҳридан кўрсатув. 14.10 Пойтахтимиз меҳмонлари. Ғ. Мусрепов. «Қози Кўрпеш — Баян сулув». Ж. Шенин номли Чимкент область қозоқ драма театрининг спектакли.

* * *

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Олтиндан қиммат». Мультфильм. 18.20 «Цирк! Цирк! Цирк!». 19.00 «Бугун — Физкультурачилар куни». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Хотира шаршаралари». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 ЎзССР Давлат телерадиоси мақомчилар ансамблининг солистлари М. Дадабоева ва М. Йўлдошев куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.00 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.10 «Хат ва ҳаёт». Телетомошабинларнинг хатлари асосида. 22.50 «Кино, кино, кино». 24.00 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

19.00 «Новости». 19.20 «Билимлар». 20.00 «Ахбор». 20.10 А. Қаҳҳор. «Тобутдан товуш». Телевизион спектакль. 21.30 Москва. «Время». 22.00 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.10 «Тобутдан товуш» телевизион спектаклининг давоми.

Якшанба — 14 август

Қурувчилар куни

МТ I

8.30 Янгиликлар. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.30 «Бунёдкор қўллар». Телевизион ҳужжатли фильм (Покистон). 9.50 «Спортлото» тиражи. 10.00 «Будильник». 10.30 «Совет иттифоқига хизмат қиламан!». 11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув. 12.00 «Саёҳатчилар клуби». 13.00 «Музикали киоск». 13.30 «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 «Здоровье». 15.15 В. А. Моцарт. Ўагота ва виолончель учун соната. 15.35 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. «Бинокор». 16.20 Омскдаги қўшиқли учрашувлар. 17.30 Шеърият лаҳзалари. 17.35 «Жонли планета». Ўн икки серияли ҳужжатли фильм премьераси. 5-серия — «Ўтлар денгизи». (Буюк Британия). 18.30 Халқаро панорама». 19.15 «Гражданлик даъвоси». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар. («Молдава-фильм»). 21.30 «Время». 22.05 Бизнинг мерос. «Сотбис» Москвада». Замонавий совет живописи Москва халқаро биринчи аукционида. 22.45 «П. И. Чайковскийнинг барча симфониялари». 6-симфония. 23.45 Янгиликлар.

МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг!

«Тафаккур» программаси.

8.45 «Болоньялик Аристотель»: Илмий-оммабоп фильм. 9.00 «Портретлар». И. С. Никитин. 9.55 «Эрудит». Илмий-оммабоп фильмлар. 10.40 «Уй академияси». 11.10 «Тупроқнинг сирли олами». «Илмий-оммабоп фильм. 11.30 Рус тили. Сўзнинг қадри. 12.00 «Саёҳатчилар клуби». Елкан остида саёҳат. 13.00 Фан: назария, тажриба, практика. 13.30 Фалсафий суҳбатлар. «Тафаккур олами». Кўрсатувда СССР Фанлар академияси философия жамиятининг президенти, академик И. Т. Фролов, СССР ФА мухбир аъзоси В. С. Стёпин, фалсафа фанлари доктори Н. В. Мотрошилова иштирок этади.

* * *

14.30 Болалар учун фильм. «Ляпька-Руслан ва унинг дўсти Санька» («Ленфильм»). 15.40 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 15.45 П. Бомарше. «Бемаъни кун ёки Фигароннинг уйланиши». Москва академик Сатира театрининг фильм-спектакли. Танаффус пайтида (17.20) — Реклама. 18.40 Телевизион музикали абонемент. «Ижрочилик санъати ҳақида». РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Б. Тевлин билан учрашув. 19.25 В. Астафьев. «Сайқал». Автор ўқийди. 19.50 РСФСР халқ артисти Н. Шаховская концерти (виолончель). 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «БАМдаги учрашувлар». 21.20 Катталар учун мультфильм. «Ҳар бир кишининг бурчи». 21.30 «Время». 22.05 «Кузёшлар томганда». Бадиий фильм («Мосфильм»). 23.30 Волейбол. В. И. Саввин хотираси учун халқаро турнир. Эркаклар. Ригадан кўрсатилади (13 августдаги ўйин). 00.15 Москва халқаро тинчлик марафони. 00.30 Янгиликлар.

ЎзТВ

8.30 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

10.00 «Оила даврасида». Кинопрограмма. 10.30 «Биргаликда куйлаймиз». Х. Раҳимов, Т. Тўла. «Фестиваль вальси» (такрор.). 10.00 «Болакайлар». Бадиий фильм («Ленфильм»). 12.20 «Ягона оилада». Арманистон телевидениесининг программаси. 13.30 «Бугун—Қурувчилар куни». 14.00 Ёш шоирлар билан учрашув (рус.). 14.50 Ўзбек халқ достони. «Ойпарча». А. Поёнов ижро этади. 15.50 «Рассом ва китоб» (рус.). 16.35 Реклама. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим». 18.40 «Унутилмас сатрлар». Муқимий. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Бувимнинг сандиғи». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Дала меҳнаткашлари учун концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Нафосат». Хотин-қизлар учун программа». 23.15 «Боғлар яратилаётган жойларда». Телефильм. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

19.00 Новости. 19.15 Қадимий маданият сарчашмалари. 20.00 «Ахбор». 20.15 «Муаммолар ва ечимлар». 20.45 «Санъат усталари». Тожикистон ССР халқ артисти Р. Бакал. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Яна бир ёшлар программаси». 23.20 «Калтак» сатирик киножурнали.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р — 00248. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.50 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Тиражи — 108.220. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.